

Po vladnem sklepu o spremembi davka IVA

Kaj bo dražje, kaj cenejše?

Nevarnost, da bodo spremembe ponovno prizadele najrevnejše sloje prebivalstva - Kritike stanovskih organizacij glede novega načina obdavčenja družinskih podjetij

RIM — Kaj se bo podražilo in kaj pocenilo? To je vprašanje, ki so si ga včeraj zastavili številni italijanski državljani, potem ko je predsinoč njim vlada odobrila predlog ministra Visentinija o reformi davka na dodatno vrednost IVA. Visentini je že ta-koj po vladni seji dejal, da pomeni

ta reforma manjši priliv v državne blagajne, vendar pa to nikakor ne pomeni, da bodo vsi državljani plačali manj. Treba je namreč preveriti kateri predmeti se bodo podražili, kateri pa pocenili.

Po prvem pregledu novih alikvot je moč ugotoviti, da se bodo podražili

(za 2 odstotka) kruh, testenine, mleko in periodični tisk, za 1 odstotek perutnina, jajca, vino, volna, sladkor, kava, tekstilni proizvodi, milo, elektrika, plin, zdravila, telefon, kino, gledališče in športne prireditve. Za tri odstotke (IVA od 15 na 18 odstotkov) se bodo podražili goveje in prašičje meso, klobase, špeh, salame in podobni proizvodi.

Kar zadeva pocenitve je seznam prav tako dolg. Za 1 odstotek (IVA od 10 na 9 od sto) se bo pocenilo ovčje meso, skonservirano mleko, čaj, slaščice, čokolada, sadje in zelenjava, tobak, pivo, kis, gradbeni material, hoteli, kampinji, plošče in kasete; za 2 odstotka (IVA od 20 na 18 od sto) pa naj bi se pocenili žgane, avtomobili do 2000 kub. cm, majhne ladje, radijski in televizijski aparati, projektorji, fotoaparati, slike in drugi umetniški predmeti ter tobak. Če torej malo pogledamo ta seznam, bomo z lahkoto ugotovili, da se bodo tisti predmeti, ki jih povprečna družina najpogosteje kupuje, rahlo podražili, kar v bistvu pomeni, da bodo tokrat ponovno prizadeti prav manj premožni sloji prebivalstva. Tako je bilo že včeraj mogoče zabeležiti vrsto kritik, pa čeprav dokončni seznam proizvodov, ki se bodo podražili, še ni bil objavljen. Če

namreč po eni strani vsi pozitivno ocenjujejo dejstvo, da je sedaj alikvot IVA manj in da je torej lažje izračunavati ta davek, pa so zaskrbljeni zaradi posledic, ki bi lahko nastale pri cenah na drobno.

Velike kritike pa prihajajo s strani raznih stanovskih organizacij, predvsem obrtnikov in trgovcev, v zvezi z drugim določilom, ki ga je vlada sprejela na predsinočni seji in sicer z določilom, na osnovi katerega naslednje ne bo mogoče več razdeliti vseh dohodkov enakovredno na vse družinske člane, ampak bo naslovnik družinskega podjetja moral prijaviti dve tretjini vseh dohodkov, preostalo tretjino pa bo lahko prijavil pod imeni drugih družinskih članov. Davčni priliv naj bi bil na tej osnovi dokaj velik, saj so doslej dohodke družinskih podjetij marsikje delili na pet ali šest članov družine, ki so tako plačali razmeroma zelo nizke davke. Pričakovati je treba torej, da bo ta ukrep raeltel v parlamentu na dokajšnje nasprotovanje.

Po drugi strani pa so reakcije v sindikalnih krogih in tudi med predstavniki strank v glavnem pozitivne, ker — mimo pomislekov o posledicah poenostavitve davka IVA — Visentini-jev ukrep predstavlja prvi korak k spremembi davčne politike.

Poslanska zbornica sinoči izglasovala novo zaupnico Craxijevi vladi

RIM — S 336 glasovi proti 288 je sinoči poslanska zbornica spet potrdila zaupnico vladi. Zaupnico je zahteval sam Craxi, in sicer o resoluciji, ki so jo podpisale vse stranke večine, v kateri so odobrili zaključki pred kratkim končanega »političnega preverjanja«. Za zaupnico so glasovale vse stranke vladne koalicije, proti pa opozicija.

S sinočnim glasovanjem o zaupnici je poslanska zbornica zaključila z delom in bo od danes prekinila dejavnost, saj so nastopile poletne počitnice. Še pred glasovanjem o zaupnici pa je imel Craxi svojo repliko, v kateri je podčrtal, da potrebuje država obdobje politične stabilnosti, s čimer bi bilo mogoče rešiti mnoga vprašanja. Craxi je v svojem izjavljaju priznal, da gre zabeležiti nekaj simptomov utrujenosti znotraj same petstrankarske koalicije, vendar je v isti sapi poudaril, da je preverjanje dalo novo moč sodelovanju med strankami večine.

Med drugim je predsednik italijanske vlade dejal, da je treba izboljšati odnose z levico in opozicijo, vendar mora biti ta pripravljenost obojestranska, sedaj pa vse kaže, da pripravljenost vlade do tega ni naletela na velik odziv pri nasprotni strani.

RIM — Ameriški dolar je včeraj zabeležil na mednarodnih valutnih tržiščih nov zgodovinski rekord. Njegova kotacija je namreč dosegla 1788,25 lire.

Vlada odobrila osnutek reforme pokojnin

RIM — Vlada je sinoči odobrila osnutek zakona za reformo pokojnin. Osnutek (minister De Michelis je dejal, da bo v parlamentu pristal na vse morebitne konstruktivne popravke le-tega) določa postopno zvišanje starosti za upokojitve, tako da bo od leta 2003 dalje mogoče oditi v pokoj šele pri 65. letu starosti, razen za tiste kategorije delavcev, kjer je delo zelo težavno.

Najvišja pokojnina bo enaka za zasebni in državni sektor, pokojnina se bo izračunavala na osnovi prejemkov v zadnjih desetih letih, možna bo združitev med pokojnino in osebnimi dohodki v trenutku, ko bo upokojenec lahko prejemal najnižjo pokojnino, dopuščeni bodo prostovoljni dodatni prispevki za pokojninski sklad, ločili bodo zdravstvo socialnega skrbstva, zdravstvene prispevke za samostojne poklice (obrnike, trgovce in kmete) bodo določali na osnovi njihovih dohodkov, končno pa bodo reformirali pokojninski zavod INPS.

TV naročnina prihodnje leto 84.500 lir

RIM — S prihodnjim letom se bo, kot kaže, podražila televizijska naročnina. Tako so sklenili včeraj, po štiriurni razpravi, na parlamentarni komisiji za nadzorstvo nad radio-televizijsko družbo, kjer so izdali povoljno mnenje o vladnih predlogih, pa čeprav so bili tudi predstavniki vladne večine deljenih mnenj, kajti liberalci so glasovali proti predlogu ministra Gave.

Zaenkrat ni še točno znano, koliko znašala televizijska naročnina. Vsekakor pa je gotovo, da bodo s prihodnjim letom izenačili naročnino za črno bele televizorje z naročnino za barvne televizorje, ki je letos znašala 78.910 lir, k tej vsoti pa bodo dodali še »načrtovano stopnjo inflacije« za leto 1985, torej verjetno 7 odstotkov več. Tako naj bi nova naročnina znašala približno 84.500 lir. Dokončen sklep bo moral vsekakor sprejeti medministrski odbor za cene.

Preusmerjevalci še niso sporočili svojih zahtev

Drama potnikov francoskega letala se je včeraj nadaljevala v Teheranu

TEHERAN — Ugrabitelji letala boeing 737 francoske letalske družbe Air France so včeraj popoldne na teheranskem letališču, kamor je zjutraj prispelo letalo, spustili 4 potnike: najprej mater z otrokom, kasneje še dve ženski. Trije zračni gusarji imajo v rokah še 56 potnikov, ki so doslej doživeli marsikak težek trenutek. Od pristanka na teheransko letališče stoji letalo s prižganimi motorji, obkrožajo pa ga v velikem številu oborožene sile.

Letalo, ki povezuje Frankfurt s Parizom, so ugrabili v torek popoldne in ga preusmerili najprej v Ženevo, nato v Bejrut, iz Bejruta v ciprsko mesto Larnaca in odtod v Teheran. Že v Ženevi je bajje prišlo na letalu do streljanja in takoj so se razširile vesti, da je potnik zgubil življenje, kar se je kasneje izkazalo kot

neresnično in kar je potrdil tudi član posadke, ki mu je v Larnaci uspelo pobegniti med polnjenjem rezervoarjev z gorivom. V Bejrutu, kjer se je z ugrabitelji pogajal minister Džumbat, so prisilili pilota, da vzleti, kljub oviram, ki so jih postavili na progo, bi to preprečili.

Po zadnjih vesteh ugrabitelji odklanjajo vsako pogajanje z iranskimi oblastmi in niso še sporočili svojih zahtev za osvoboditev potnikov.

Podatkov o treh zračnih gusarjih ni, vendar sta doslej neznanca že dvakrat telefonirala na iranski sedež agencije France Press in si prevzela odgovornost za preusmeritev letala. Prvi je zahteval takojšnjo osvoboditev petih Irancev, ki so v zaporu v Franciji. Le-te obtožujejo zaradi po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nakup pečenke že slovesen dogodek

LJUBLJANA — Jugoslovanske gospodinje zadnje čase vstopajo v mesnice kot v kakšne posvečene objekte. Za povprečen žep je meso resnično že tako drago, da je nakup pečenke za nedeljsko kosilo postal že slovesen dogodek in obetajo se časi, ko bo teh slovesnosti čedalje manj. Si pa gospodinje potihem mislijo, da bodo cene padle. Slišijo se namreč glasovi, da so hladilnice polne, da prodaja zaradi visokih cen preprosto ne teče več tako, kot bi pridelovalci radi.

Toda pocenitev izdelkov, ki jih je preveč na tržišču, je ena možnost. Grozi pa tudi druga: ker se kmetom pod sedanjimi pogoji ne bo splačalo rediti živine, je pač ne bodo več. Na to nevarnost resno opozarjajo strokovnjaki iz Srbije, BiH in Hrvaške. Pravijo namreč, da se je zaradi vrtočlavih cen koruze in živinske krme nasploh začel velik »pomor« v hlevih. Tako so v Vojvodini v prvih štirih mesecih zaklali 547.000 svinj oziroma 71 odstotkov več kot v istem obdobju lani. V ožji Srbiji so zaklali za 30 odstotkov več svinj kot lani. Podobno je tudi z govedom. Tu zanesljivo vodi

Bosna in Hercegovina, kjer so v prvih štirih mesecih zaklali kar 176,3 odstotka več govedi kot v istem obdobju lani.

Da bi vsaj v zadnjem trenutku zaustavili pokol živine, to pa pomeni, da bi zagotovili živinski sklad tudi za prihodnost, živinorejci in vsi pristojni poudarjajo, da je treba čimprej uvesti red na tržišču živinske krme, preprečiti izvoz koruze in stimulirati živinorejce za vzrejo živine. Direkcije republiških in zveznih rezerv bodo kupile viške mesa, skušali bodo stabilizirati (pa četudi z uvozom) tudi cene koruze, vendar je o rezultatih še prezgodaj govoriti. Toda če ne bo odločne akcije, se za preskrbo jugoslovanskih mesnic in trgovin obetajo črni časi, opozarjajo strokovnjaki.

Republiški komite za tržišče Slovenije je včeraj sporočil, da bodo poslali v prodajo okoli 1.000 ton svinine po znižani ceni. To je seveda novica, ki je marsikateri gospodinj pri-čarala zmagoslavni nasmešek na ustnice. Toda če ukrepi, ki smo jih omenili prej, ne bodo takojšnji in učinkoviti, takšnih pocenitev nih la-stovk ne bo veliko ...

Z. Š.

Bodo jusarska zemljišča res razprodali po 655 lir za kvadratni meter?

Tržaška občina naj bi prodala okrog 17 hektarov jusarskih zemljišč, ki so na področju Ivanov, Opčin in Repentabra izkoristili za izgradnjo tovrnega postajališča, po 655 lir za kv. meter.

Tako je sklenil deželni odbor, ki pa je le dva meseca prej objavil v uradnem vestniku dežele sklep, da se jusarska zemljišča pri Kontovelu in na Opčinah (uporabljena so bila za izgradnjo hitre ceste) prodajo tudi po 7 tisoč lir za travnik, po 5 tisoč pa za pašnik. Smešno nizka cena je pravi izziv za domačine, ki se pri tem sprašujejo, kako brani njihove interese občinska uprava, ki v njihovem imenu upravlja jusarska zemljišča.

NA 4. STRANI

Olimpijske igre v Los Angelesu

Navdušenje v Italiji po prvih dveh kolajnah

LOS ANGELES — V Italiji se še ni poglelo navdušenje po osvojitvi prvih dveh kolajn na 23. olimpijskih igrah v Los Angelesu. Strelca Lucia no Giovannetti (zlata kolajna) in mlada Edith Gufler iz Merana (srebro) sta namreč »razbila led«. Po prvih dveh dneh poprečnih dosežkov se je namreč v italijanskem taboru že porajala prava nervoza. Pričakovanih kolajn ni bilo od nikoder.

Že olimpijski zmagovalec iz Moskve Giovannetti in mlada Guflerjeva pa sta dosegla lep podvig in sedaj je v italijanskem taboru bolj

mirno, celo Jugoslovani pa na svojo kolajno še vedno čakajo. Takih problemov pa seveda nimajo Američani, ki nabirajo kolajne kot na tekočem traku.

Več o dogodkih v Los Angelesu v naši olimpijski prilogi.

● Drama potnikov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

skusa umora bivšega prvega ministra Pakhtiar, do katerega je prišlo pred petimi leti. Na osnovi drugega telefonskega pogovora pa naj bi bila odgovorna za ugrabitev francoskega letala indijska veja islamske Jihad. Ugrabitev letala, je neznanec dodal, naj služi kot obsodba politike francoskega predsednika Mitterranda, njegove pomoči režimu Iraka ter podpore terorizmu, ki se borijo proti iranski republik in ki jim Francija omogoča bivanje na svoji zemlji.

□ TITOGRAĐ — Centralni komite ZK Črne gore je sprejel zahtevo Veljka Milatovića, naj ga razreši članstva v CK ZKJ in s tem tudi v predsedstvu CK ZKJ. Milatović je svojo prošnjo utemeljil s tem, da je potrebna kadrovska obnova, v skladu z načeli kadrovske politike v SR Črni gori.

Govor Veselina Djuranovića na proslavi v Skopju

Balkan mora postati resnično območje miru in sodelovanja

SKOPJE — Makedonski narod in narodnosti, ki živijo v SR Makedoniji, slavijo danes 40-letnico prvega zasedanja protifašističnega sveta narodne osvoboditve Makedonije. Ob tej priložnosti je bila sinoči v novem poslopiju makedonskega Narodnega gledališča slovesna seja sobranja Makedonije, na kateri je o pomenu prvega zasedanja SNOMA govorila predsednica sobranja Kata Lahtova. Na slovesnem zborovanju je govoril tudi predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović. Djuranović je med drugim spregovoril tudi o mednarodnih odnosih. »Kot neuvrščena balkanska država je Jugoslavija življenjsko zainteresirana, da bi Balkan postal resnično območje miru in sodelovanja brez jedrskega orožja, območje, v katerem bodo vsi narodi živeli v miru, se razvijali v vzdušju medsebojnega spoštovanja, dobrega sosedstva in prijateljstva. Za to si balkanske države tudi prizadevajo,« je dejal Veselin Djuranović.

»Novim generacijam smo dolžni zapustiti temelje za razvoj sodelovanja in privrženosti celovitemu medsebojnemu spoštovanju ter hkrati odpravljati nerazumevanje, nestrpnosti in zaprtosti. Samo na ta način bodo balkanski narodi imeli jasne perspektive. Pri uresničevanju naše politike na znanih načelih ter pri razvoju prijateljskih stikov in dobrega sosedskega sodelovanja na Balkanu imata pomembno vlogo tudi Makedonija in makedonski narod kot del jugoslovanske skupnosti. Prepričani smo, da bodo narodi tega dela Evrope uspešno gradili medsebojne prijateljske stike in skupaj prispevali ne le k miru in varnosti na tem območju, ampak tudi v Evropi in svetu. Tem prizadevanjem bi prispevala tudi skupna izdelava listine o balkanskih odnosih in sodelovanju, ki bi za balkanske države in narode lahko imela takšen pomen kot ga ima za Evropo sklepni dokument iz Helsinkov,« je med drugim dejal Djuranović. (dd)

Težka pot do pogajanj o vesoljskem orožju

MOSKVA — Sovjetska zveza je večeraj odločno potrdila, da če ne bodo ZDA spremenile svojega dosedanjega stališča, ne bo prišlo niti do pogajanj o vesoljskem orožju, kot je to predlagal Kremelj.

Na tiskovni konferenci v Moskvi je glasnik zunanjega ministrstva Aleksander Besmiernih dejal, da v zadnjih dneh ni prišlo do nobene novosti v ameriških stališčih, tako da je nemogoče začeti s pogajanj, ki so bila predvidena za 18. september na Dunaju.

Mnenje Sovjetske zveze je, da Američani »nočejo govoriti o razorožitvi vesolja, ampak o njegovi militarizaciji« in zato so tudi odgovorni pred svetom, ker so zavrnili sovjetski predlog o dialogu.

Z vizumi za Grčijo še vse po starem

SKOPJE — Kljub nedavni izjavi generalnega sekretarja grške državne turistične organizacije, da bodo v konzularnih predstavništvih Grčije v Jugoslaviji uporabljali enoten poenostavljen režim za izdajanje vstopnih dovoljenj, v grškem konzulatu v Skopju delo poteka še naprej po starem.

Prebivalci Makedonije morajo po dolgem čakanju pred konzulatom Grčije v Skopju poleg potne listine še naprej dostavljati tudi druge dokumente, kot so osebne izkaznice zakonca, izpiske iz matičnih knjig rojenih in umrlih, poročne liste in podobno.

Na zahtevo »Nove Makedonije«, piše v včerajšnji številki ta časopis, je uslužbenec konzulata Dimitrios Karamicos izjavil: »Naš konzulat ni prejel nobenih navodil za spremembo postopka pri izdajanju vstopnih dovoljenj za jugoslovanske državljane.«

Skopski časopis navaja, da je Karamicos izrekel presenečenje, ker je nepooblaščen turistični predstavnik iz Grčije dal takšno izjavo, o kateri konzulat v Skopju in veleposlaništvo v Beogradu nista bila obveščena. (dd)

Poročilo notranjega ministrstva Narkomanija v Italiji v precejšnjem porastu

RIM — V Italiji se je 15. junija letos zdravilo 28.354 narkomanov. Od teh je 23.786 na zdravljenju v javnih bolnišnicah, 4.568 pa v privatnih terapevtskih centrih.

Te podatke je objavilo včeraj notranje ministrstvo v Rimu, pri katerem so pred kratkim ustanovili »Stalno opazovališče pojava mamil«. Največ uživalcev mamil se zdravi v Liguriji (3.747), sledijo ji Lombardija (3.379), Piemont (3.283) in Emilia-Romagna (3.050), na zadnjem mestu pa je Molise (25). Izhajajoč iz teh podatkov poročilo notranjega ministrstva ugotavlja, da je uživanje mamil najbolj razširjeno v industrijsko razvitih predelih države.

Iz poročila nadalje izhaja, da so narkomani v veliki večini moški: preko 73 odstotkov uživalcev mamil na zdravljenju je namreč moškega spola. Poročilo pa govori tudi o preventivni in represivni dejavnosti policije, karabinjerjev in finančnih stražnikov.

V prvi polovici letošnjega leta so prijavi sodnim oblastem zaradi prekupevanja, razpečevanja in posesti mamil 9.288 ljudi, od katerih so jih 8.108 zaprli. V primerjavi z istim obdobjem pred enim letom pomenijo omenjene številke več kot 36-odstotni porast. V prvem letošnjem semestru pa so italijanski organi javne varnosti zaplenili tudi precejšnje količine mamil, in sicer 264 kilogramov heroina, 39 kilogramov kokaina, 1.975 kilogramov indijske konoplje in derivatov ter preko 24 tisoč tablet, steklenič in drugih konfekcij z narkotičnimi snovmi.

□ SYDNEY — Avstralski zunanji minister William Hayden bo od 13. do 16. avgusta uradno in prijateljsko obiskal Jugoslavijo. Na ta način bo vrnil obisk zveznemu sekretarju za zunanje zadeve, ki je februarja letos obiskal Avstralijo. Takratni zvezni sekretar Lazar Mojsov je začel plodne pogovore o okrepi nadaljnje sodelovanja med državama. (dd)

Pogajanja za sestavo vlade so v Izraelu v polnem teku

Po nekaj dneh neplodnih konsultacij za sestavo nove izraelske vlade je včeraj prišlo do srečanja med bivšim predsednikom vlade Šamirom in laburističnim voditeljem Perezom. Pogovarjali so se o možnosti sestave vlade nacionalne enotnosti, kar pa je po mnenju mnogih opazovalcev težko uresničljivo (AP)

Včeraj se je razbohotila prava turistična selitev

RIM — Za večino Italijanov in tudi tujcev se je s prvim dnem avgusta pričel čas dopustov. Po vsej Italiji je bil že včeraj zabeležen gost promet. Kljub temu pa so prometni tehniki mnenja, da se bo v prihodnjih dneh promet še povečal. Več prometa kot v prejšnjem mesecu so zabeležili tudi na mejnem prehodu na Trbižu, kjer se je vlekla 3 km dolga kolona in na Brennerju, od koder prihajajo predvsem Nemci in Avstrijci.

Na odseku avtoceste Milan - Melegnano je bilo na avtocestnih postajah zabeležiti »avtomobilsko kačo« dolgo 9 km; na odseku Savona - Ventimiglia pa se je vlekla 10 km dolga kolona. Med Modeno in Bologno je družba Autostrade med 7. in 8. uro jutraj preštela 4.500 vozil.

Dolge kolone premikajoče se pločvine so se pomikale tudi na obalnih avtocestah med Ancono in Riminijem, medtem ko je skozi izstopno avtocest-

no postajo iz Salerno proti Kalabriji šla ob 12. uri 8 km dolga avtomobilska kolona.

Zelo živo je bilo s pričetkom avgusta tudi na železniških postajah.

Prometna služba dela s polno paro, da ne bi bilo nesreč in da bi promet bolje tek. Turistični delavci namreč predvidevajo, da se je letos polovica turistov odločila, da se poda na počitnice prav ta mesec.

□ BEOGRAD — Včeraj je na delovni obisk v Jugoslavijo prispel francoski zunanji minister Claude Cheysson. Z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Raifom Dizdarevićem bo izmenjal mnenja o perečih mednarodnih vprašanjih in dvostranskem sodelovanju, gotovo pa se bosta dotaknila tudi dejstva, da gospodarsko sodelovanje po obsegu in intenzivnosti precej zaostaja za dobrim političnim sodelovanjem. (dd)

Pogreb umorjenih zaročencev

FIRENCE — V vasi Vicchio di Mugello se je včeraj na pogrebu mladih zaročencev Pie Rontini in Claudia Stefanaccija zbrala velika množica ljudi, med katerimi je bilo največ mladih. V cerkvi na glavnem trgu vasi je bilo mnogo cvetja in vencev, ki so jih prinesli iz najrazličnejših krajev; mladina iz vasi in okoliških krajev pa je celo noč in čez dan bedela pri krstah zaročencev, ki ju je zločinec neusmiljeno pobil. Na pogrebu je maševal don Domenico, ki je mlada zaročenca dobro poznal. Od danes bosta skupaj počivala v kapelici družine Rontini.

Medtem pa se nadaljuje preiskava. Zaenkrat policija še ni ugotovila nobene novosti, ki bi lahko privedla do odkritja morilca. Preiskovalci vsekar vabijo prebivalstvo k sodelovanju, kajti vsak podatek, na videz še tako nepomemben, lahko pripomore k odkritju tega nevarnega zločinca.

Na sliki (teletfoto AP): Med pogrebno svečanostjo v cerkvi v vasi Vicchio di Mugello.

Honeckerjeva »Westpolitik« ni pogodbo Sovjetski zvezi

VZHODNI BERLIN — Vzhodnoberlinski dnevnik »Neues Deutschland«, glasilo Enotne socialistične stranke (SED), je včeraj priobčil uvodnik, ki je takoj pritegnil pozornost političnih opazovalcev. Nepodpisani uvodničar se v njem sklicuje na 9. obletnico konference o evropski varnosti v Helsinkih ter poudarja, da bo NDR zvesta članica Varšavskega pakta in socialistične skupnosti, istočasno pa da se bo dosledno držala heinskih načel mirnega sožitja ter v tem okviru nadaljevala politiko dialoga z državami, ki imajo drugačno družbeno ureditev in ki pripadajo drugemu bloku. Gre za politiko, piše »Neues Deutschland«, ki sta jo začrtala plenum in centralni komite SED in ki je ne gre nikakor spreminjati.

Članek sam po sebi nič posebnega ne pove, zelo pomemben pa postane, če upoštevamo okoliščine, v katerih je bil objavljen. V zadnjih časih je namreč Sovjetska zveza večkrat ostro kritizirala »revanšistično« politiko,

ki naj bi jo vodila sedanja zahodnonemška vlada, češ da je v njenem govorjenju o »skupnih nemških interesih« komaj prikrita zahteva po spreminjanju obstoječih meja med obema Nemčijama. Te sovjetske kritike na račun ZRN pa so bile vsaj posredno namenjene tudi vodstvu NDR, ki je v zadnjem času večkrat pokazalo, da mu ni vseeno, kakšno usodo doživljajo odnosi med Nemčijama zaradi razprtij med velesilama, in ki je v zameno za gospodarsko pomoč tudi dalo nekatere »politične koncesije« Bonnu — predvsem omogočilo izselitev v ZRN večjega števila Vzhodnih Nemcev. To politiko bi moral tudi potrditi obisk vzhodnonemškega prvaka Honeckerja v ZRN, ki bo septembra. Te dni pa bo Honecker odpotoval v Moskvo in politični opazovalci se sprašujejo, ali se bo vrnil domov z namenom, da nadaljuje svojo »Westpolitik«, ki jo je v zadnjih časih obudil.

Podatki o steklini v SFRJ

NOVI SAD — V Zahodni Evropi in Jugoslaviji se steklina lisic nenehno širi, vendar na srečo do zdaj ni bilo smrtnih primerov, je včeraj Tanjugu izjavil direktor znanega Pasteurovega zavoda v Novem sadu dr. Miloš Petrović.

Dr. Petrović je navedel, da v Evropi minulo leto niso zabeležili niti enega smrtnega primera zaradi stekline, pa tudi v Jugoslaviji zaradi te bolezni v minulih treh letih in pol ni umrl noben Jugoslovian. To seveda ne pomeni, da se razmere že prihodnje leto morda ne bodo spremenile in so zato nujni nenehna družbena skrb, preventivni ukrepi in obveščanje javnosti o gibanju te nevarne nalezljive bolezni, ki jo najpogosteje prenašajo divje živali, posebej lisice. Lani so na primer v Evropi ugotovili steklino pri 22.390 živalih, od tega jih je bilo 70 odst. divjih, v Evropi so steklino ugotovili v 17 državah, največ obolelih živali, skoraj 7.000, so našli v ZRN, Jugoslavija pa je bila po obolevnosti živali na 6. mestu.

V novosadskem Pasteurovem zavodu nenehno spremljajo gibanje stekline, o čemer redno pripravljajo poročila, pošiljajo cepivo in serum proti steklini, vendar pa tam ne proizvajajo več cepiva za ljudi. Po besedah dr. Petrovića so cepivo za ljudi prenehali proizvajati med drugim tudi zato, ker je v redkih primerih lahko povzročilo tudi škodljive posledice. Za vsako državo zdaj redno uvažajo neškodljivo cepivo, ki je zelo drago. Zato je pokrajinski komite za zdravje predlagal zveznemu komiteju za zdravstvo, naj sprejme ukrepe za proizvodnjo sodobnega cepiva v Jugoslaviji. (dd)

Vse več ljudi odhaja na poletne počitnice

Vse kaže, da je končno izbruhnilo poletje

Včeraj avgustovsko »preseljevanje narodov«

Včeraj je bil prvi dan avgusta, meseca, ki ga smatramo kot zaključni del poletja. Skoraj neverjetno se nam zdi, da se bližamo že koncu te letne sezone, saj je bilo vreme v juniju, pa tudi v juliju tako muhasto, da pravzaprav »pasjih dnevo«, kot jim pravimo, še nismo doživeli.

Toda poletje je tu, čas dopustov tudi in tako so se tudi včeraj vile po vseh italijanskih cestah dolge kolone domačin in tujih turistov, ki so odhajali na zaslužene počitnice. Mnoge tovarne in podjetja so prekinila s proizvodnjo, mnoge trgovine in javni lokali so tudi zaprti, mladi imajo počitnice in tako je steklo poletno »preseljevanje narodov«, kot bi lahko ta pojav imenovali.

Včeraj so, kot že pretekle dni, začeli veliki promet, predvsem na obmejnih blokih med Italijo in Avstrijo, pa tudi med Italijo in Jugoslavijo. Tu so bile zopet najdaljše kolone na obmejnem bloku pri Pesku, ker odhajala velika večina turistov v Dalmacijo. Povedati so nam, da je bila kolona avtomobilov in avtobusov v dopoldanskih urah dolga tudi več kot dva kilometra, v popoldanskih urah se je promet malo umiril. Veliko dela so imeli na blokih na Škofijah in tudi pri Fereticih. V glavnem so v teh dolgih vrstah čakali tujci, ker se lastniki obmejnih prepusnic raje poslužujejo drugih blokov za maloobsejni promet, kjer je čakanje nekoliko krajše.

Računajo, da se bo promet na cestah v petek, soboto in nedeljo ponovno povečal, saj so tako v Italiji, pa tudi v drugih evropskih državah še tovarne, ki bodo prav konec tega tedna začele s kolektivnimi dopusti.

Lepo vreme zadnjih dni je seveda povsem napolnilo plaže od Sessljana do Lazareta. Voda, pravijo, sicer ni ravno čista, nekaj dni so nagajale alge, meduze so postale že kar vsakdanji pojav, toda ljudje si žele morja in tako jih tudi takšne nevšečnosti ne morejo preplašiti.

Novost na naših plažah so letos dekleta in ženske v toplesih in nič ne kaže, da bi to kogarkoli razburjalo ali motilo. Še pred dvema letoma, pa morda celo tudi lani kaj takega pri nas nismo videli. Tiste, ki so si kaj takega »upale«, so se morale soočiti tudi s primernimi sankcijami.

Danes je vse to nekaj povsem normalnega, nekaj čisto razumljivega. Vse se odvija v neki veliki toleranci, v spoštovanju različnih gledišč in stališč, najbolj neprizadeti pa so pri vsem tem otroci, ki odrasčajo tako neobremenjeni z različnimi predsodki in tabuji. Zdravniki, predvsem dermatolo-

gi, imajo seveda glede takšnega sončenja svoje pomisleke, dajejo tudi svoje nasvete. A verjetno je vsem pre-

vroče — končno je tu le poletje — da bi jih poslušali in se čemu odrekli. Živelo poletje!

Pogovor z inž. Marijem Gregoričem ob zaključku pokrajinske vinske razstave

Enolog je lahko le tisti, ki ljubi naravo in ostaja zvest modernemu vinogradništvu

Slovenci v zamejstvu imamo tudi svoje enologe. Kaj so pravzaprav to? So to tisti, ki ocenjujejo vino oziroma trto in grozdje, še preden je vino pripravljeno, ali so to neke vrste pokušalci vin ali someliérji, kot jim s tukaj pravimo?

Na vsa ta vprašanja smo prejeli odgovor v pogovoru z inž. Marijem Gregoričem, po rodu Barkovljanom, ki je sedaj direktor Pokrajinskega združenja rejcev (ta urad se bavi, kot nam je povedal, z obdelavo rodovniške knjige, s problemom plodnosti, s pregledovanjem molznih strojev, z analizo krme, s pregledom vzorcev mleka itd.), ki je istočasno tudi upravnik Zadrugne kraške mlekarne (začasno, nam je dejal) in ki je tudi enolog.

Da gre za navaden hobi bi pri vas težko rekli, saj vas kličejo vinogradniki za nasvete že kakih 15 let.

Ne vem, kaj bi vam na to odgovoril. Mogoče je preveč, če mi rečete, da sem enolog, premalo pa če bi to hoteli imenovati le hobi. Sem sin kmečke družine ter sem zrasel na zemlji in v ljubezni do nje. Še

danes imam svoje trte, kjer proizvajam seveda vino bolj za domačo uporabo. Po končani univerzi, kjer sem študiral agronomijo, sem se pravzaprav bavil s poučevanjem predmetov na šoli za geometre, ki niso imeli nobene zveze z enologijo. Toda od malega sem ljubil trte in posvečal ves svoj prosti čas proučevanju problemov, ki zadevajo vinogradništvo. Ko sem pred dvema letoma zapustil profesorsko službo, sem se začel s to problematiko še temeljiteje ukvarjati.

Vi ste torej enolog, someliér je le pokušalec vin. Kakšne so pa vaše dolžnosti?

Someliér pokuša vina, ko so ta že pripravljena, enolog začne s svojim delom že mnogo prej ter se bavi z vinom, oziroma z vinogradništvom v veliko širšem pomenu besede. Naše delo se začne pravzaprav takoj po trgatvi. Po pravem bi se moralo začeti pravzaprav že tudi prej, če bi hoteli imeti vinogradniki resnično dober pridelek. Danes imamo že tu pri nas nekaj mladih, zelo sposobnih enologov, na katere bi bilo

Ob objavi proslav za 30-letnico priključitve Trsta Italiji

Tržaški občinski odbor je na svoji zadnji seji sprejel koledar prireditve ob 30-letnici priključitve Trsta k Italiji.

Pobudo je dal posebni odbor, ki ima svoj sedež na županstvu, predseduje pa mu Občina, v njem pa so še Tržaška pokrajina, Tržaško poveljstvo vojaških enot in Prefektura.

Osrednja proslava bo 26. oktobra na Trgu Unità. Predvidevajo prisotnost visokih vladnih predstavnikov, nakar bo prisega vojakov, v pristanišče bodo prispele vojaške ladje, nad trgov pa bo letela akrobatska letalska skupina Frece Tricolori. V jutranjih urah bodo poleg tega poimenovali Capo di Piazza po bivšem tržaškemu županu Bartoliju.

V popoldanskih urah bo v Krožku za kulturo in umetnost spominsko predavanje. Posebno oddajo o priključitvi bo predvajala italijanska televizija. Izdali bodo tudi poseben žig.

Ob dogodku moramo seveda upati, da bo upošteval vso zgodovinsko resnico in njeno kompleksnost. Določeni krogi na to prevečkrat pozabijo, saj zgodovino radi obračajo po potrebah trenutka. Zgrešeno bi bilo na primer zamolčati, kaj sta po-

menila za Trst fašizem in iredentizem. Zgrešeno bi bilo zamolčati, kaj je za Trst pomenilo odporniško gibanje in to, da so se proti nacifašizmu borili skupaj italijanski in jugoslovanski borci. Ni mogoče mimo dejstva, da je prav odpornišvo omogočilo Italiji, da je pristopila k pogajalni mizi in da ni imela statusa poražene države, saj tudi ustava piše, da je italijanska republika zrastle iz odporniškega gibanja in s tem je vezano tudi tržaško vprašanje. Pa še veliko podobnih stvari je, ki ne smejo v pozabo, kajti tudi Trst in njegov italijanski del prebivalstva ne smeta obiti določenih resnic, kajti bodočnost Trsta je prav v pojasnjevanju in iskanju zgodovinskih in sedanjih resnic. Velika manifestacija mimo tega ne more, saj takšne manifestacije večkrat povedo, koliko je ura in če se kazalec ne premika, pomeni, da je nekaj s stvarjo narobe.

● V prostorih tržaške občinske uprave, na Trgu Unità št. 4, bo potekala danes ob 18.30 skupščina tržaške Krajeвне zdravstvene enote. Na dnevnem redu so sporočila predsednika ter nekateri upravni odloki.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Leta 1943 so Mačkovlje gorele - Le 18 hiš ostalo nepoškodovanih

Mačkovlje (drugi del)

Organizirana kulturna dejavnost sega v obdobje narodnega prebujanja zlasti po dolinskem taboru iz leta 1878. Leta 1898 je bilo ustanovljeno Bralno in pevsko društvo Primorsko. 1909 Katoliško izobraževalno društvo. Leta 1927 so bila končno nasilno ukinjena vsa slovenska društva. Po zadnji vojni se je prosvetno delovanje obnovilo z javnimi veselnicami, leta 1952 so ustanovili prosvetno društvo Mačkovlje, ki prireja vsakoletni Praznik češenj. V njem deluje dramski odsek, mešani cerkveni pevski zbor od 1949, otroški pevski zbor Slovenski šopek od 1970 in deklški zbor od 1980. V tem letu se je obnovilo tudi delovanje kulturnega društva Primorsko z mešanim pevskim zborom.

Na zahodnem Dolnjem montu so ostanki predzgodovinskega ilirskega gradišča. Nastanek Mačkovelj datirajo z zadnjimi stoletji srednjega veka. Prvič se omenjajo leta 1334. Skoraj istočasno se pojavita v različnih listinah tako slovenska kot italijanska oblika krajevnega imena, kar je za naša okoliška naselja redkost. Precejšnje debate je povzročilo vprašanje izvora imena Mačkovelj, ki ga gre po ljudskem izročilu pripisati dejstvu, da je bil v kraju mlačni zamenjati za mačko, Novejše razlage pripisujejo nastanek imena iz rastline mačka oziroma osebnega imena Maček, ljudski apelativ Mač-

kolje pa naj bi nastal s kasnejšo redukcijo. Prvi prebivalci so bili Slovenci (Barut, Tul, Smotlak) in Furlani, ki so se kasneje poslovenili. Poseben pečat je dala razvoju naselja razmejitve med avstrijsko monarhijo in beneško republiko. Po prihodu Italije pa so se kmalu pojavili protislovenski pritiski.

Pred volitvami leta 1921 so italijanske nacionalistične skupine prirejale ustrahovalne shode, ki naj bi preprečili glasovanje za slovenske in hrvatske kandidate. Med takim pohodom iz Milj v Osp so fašisti ustvarjali preplah z metanjem bomb iz tovarnjaka, toda pod Mačkovljami so jim strelji iz zasede prebili kolena in onemogočili nadaljnje rovarjenje. Da bi preprečili kazensko ekspedicijo, so domačini skopali prek ceste globok jarek. Po prvem neuspelem poskusu so se pojavili karabinjerji v spremstvu vojaškega odreda in skušali prodreti do Ospa. Na Križpotu je prišlo tako do uboženega spopada, med katerim je padel kmet Žerjal iz Gabrovice. Po hudih neredih v Ospi, kjer so fašisti ranili tamkajšnjega zaveznega župnika, so ob povratku v Mačkovljah zažgali tri hiše in gospodarska poslopja ter odpeljali s seboj več ljudi, ki so jih pozaprl v pretepalni. Prizadetim so s široko nabilno akcijo priskočili na pomoč, gradbeni material za obnovo bivališč pa jim je posredovala Jugoslavija. Organiziran odpor proti fašističnemu terorju je v Mačkovljah vodil Anton Smotlak, ki je v bunkerju pri svojem domu v začetku

1932 skrival ilegalno tehniko, s katero so tiskali protifašistično glasilo Kmečki glas.

Po koprski kmečki demonstraciji so v kraju aretirali in mučili več oseb. Mladi komunisti so pri Mačkovljah na predvečer 1. maja 1930 prižgali kres in redno izobešali rdeče zastave. Poleg komunistične je tu delovala še skupina TIGR. Tik pred drugo svetovno vojno je Slavko Olenik v gostilni na Križpotu snel s stene Mussolinijevo sliko in jo strgal. Kasneje so zaradi tega dogodka zaprli več oseb. Konec 1941 je Alojz Štrajn začel širiti ideje OF, katere terenski odbor se je formalno junija 1943. Po propadu Italije so širšo okoličico prevzele v oblast slovenske in italijanske partizanske enote, proti katerim so začele nacifašistične sile ofenzivo. Druga oktobra 1943 so njihove čete prispele v Mačkovlje in začele požigati bivališča. Ker ni bilo vode, so skušale žene z otroki požar pogasiti z vinom in kisom. V požaru je zgorelo 52 hiš, samo 18 jih je ostalo nepoškodovanih. Po požigu so Nemci v bližnjem gozdu lovili moške, ki so se pred tem tja umaknili, in ubili deset domačinov. Njim je na vaškem pokopališču posvečen spomenik. Po organizaciji sabotažne skupine GAP, v kateri je sodeloval, je bil domačin Marij Tul-Cicogna imenovan za komandanta bataljona Alma Vivoda. Konec leta 1943 je začela v srenjski hiši v Mačkovljah delovati partizanska šola. Junija 1944 je bil končno izvršen napad na tri nemške oficirje, med katerim so enega izmed njih ubili. Kasnejši nem-

ški napad so partizani odbili. Mačkovlje so bile prehodna kurirska postaja med Gabrovico in Domjom, pri čemer je bila zlasti aktivna vaška ženska organizacija. Kakih dvajset Mačkovljanov je sodelovalo v Prekomorski brigadi, sedem je bilo zaprtih v nemških lagerjih, kjer so štirje zgoreli v krematorijskih pečeh, dve aktivistki sta verjetno umrli v tržaški Rižarni, skupno so dale Mačkovlje 29 žrtev nacifašističnega terorja, ki jim je bil postavljen spomenik leta 1974.

Pogostejši priimki v kraju so: Slavec, Smotlak, Šturman in Tul.

Tu so se rodili: dr. Ivan Tul (1877-1959), profesor moralke v goriškem bogoslovju, pisatelj in kulturni delavec, Marij Tul, komandant bataljona Alma Vivoda, Matija Zobin (1841-1906), nekdanji dobro znani krotilec levov.

POPRAVKI IN DOPOLNILA

V zvezi z gradivom za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji bi rada posredovala nekaj popravkov in dopolnil pri opisu Gročane z dne 22. julija 1984 v Vašem cenj. Primorskem, kjer piše: »Vrh Male Gračnice (477 m) je stalo prazgodovinsko gradišče z dvojnimi obzidjem; pod vrhom Kokoši (574 m) pa je na ledini Velika groblja — še malo raziskana prazgodovinska gomila.« Pisec tu pravilno loči vzpetino Kokoš (672 m) od pod vrhom te na ledini ležeče Velike groblje, ki je še malo raziskana prazgodovinska gomila.

Naj povem, da so vzpetino nad bazovsko gmajno, sedaj imenovano Ko-

koš, naši predniki še do prihoda Italijanov v naše kraje in tudi še nekaj let potem, poznali pod imenom Ožeg. Moj oče in tudi ded Avgust Praprotnik, oba dolgoletna učitelja v Lokvi na Krasu in tudi moje tete niso hodili na Kokoš, temveč na Ožeg. To bazovsko goro najdemo še na starih specialkah in zemljevidih pod starih izvirnim slovenskim imenom Ožeg.

Zemljevid Slovenskega ozemlja iz leta 1921, ki ga je izdala Slovenska matica v Ljubljani in katerega hrani tudi Odešek za zgodovino v našem Kulturnem domu v Trstu — ima še označbo Ožeg za to vzpetino. Kasnejše priložnostne označbe Kokoš - Concusso in Velika groblja so naši ljudje pasivno sprejeli in pozabili na naše lepo izvirno ime te vzpetine.

Pri morebitni novi izdaji zemljevidov bi pa le bilo prav, da se zopet pojavi naš Ožeg namesto Kokoš.

Dana Praprotnik iz Lokve

pismo uredništvu

V vašem dnevniku ste 26. julija t.l. med gradivom za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji objavili pod Ricmanje, da so l. 1899 pisali dolinske mu. . . . pravoslavnu škofu v Križevcih pa javili, da pristopajo k temu obredu. . . . Tu ni šlo za pravoslavnega škofa, temveč za uniatskega (grško-katoliškega škofa) v Križevcih Drohobicekega, to je grško-katoliškega (ali uniatskega) škofa. Toliko v popravilo.

Maks Šah

Jusarska zemljišča naprodaj po 655 lir za kvadratni meter!

Okrog 17 hektarov, ki so služili za izgradnjo tovarnega postajališča pri Fernetičih, naj bi prodala tržaška občina

Deželni uradni vestnik je 5. julija letos objavil sklep deželnega odbora, ki dovoljuje tržaški občini, da proda jusarska zemljišča na področju Opčin, Repentabre in Banov. Zemljišča so bila izkoriščena že pred kakimi desetimi leti, ko so gradili tovarno postajališče pri Fernetičih, sedaj pa gre v bistvu za njihovo finančno likvidacijo. Prav pri tem pa je treba zabeležiti težko domoljivo značilnost tega sklepa, ki bo v primeru, da ga ne spremenijo, oškodoval naše skupnosti na Opčinah, Repentabru in Banih.

Zadeva je na prvi videz enostavna: tržaška občina naj bi skupnih 169.702 kvadratna metra (27.472 na Opčinah, 84.285 v Repnu, 57.945 pri Banih) prodala za 111.277.725 lir, kar nanese 655 lir za kvadratni meter. Cena je torej smešno nizka in izzveni kot poniževalna za domačine, katerim jusarska zemljišča pripadajo. Zgovorna pa je tudi primerjava s podobnim sklepom, ki ga je deželni vestnik objavil 9. maja letos, ko je tržaški občini dovoljeval prodajo jusarskih zemljišč za gradnjo hitre ceste pri Kolonkovcu in na Opčinah. Tržaška občina naj bi po tistem skle-

pu prodala zemljišča po 5.800 lir za kvadratni meter gozda, po 5 tisoč lir za pašnik in po 7 tisoč za travnik. Kako je torej mogoče, da se je cena za jusarska zemljišča na istem področju (Opčine) v dveh mesecih znižala skoraj sedemdesetkrat?

Zadeva postane bolj zapletena, ko skušamo ugotoviti, v katerem grmu tiči zajec, oz. kdo ali kateri organ je določil tako ceno. Predvsem pa po kakšnih merilih, ki so si očitno nasprotujoča, saj vnašajo nerazumljivo razliko med podobnimi si tereni. Na Kmečki zvezi, kjer so se že angažirali, menijo, da so v ozadju čudne interpretacije zakonskih predpisov o jusarskih zemljiščih, ki jih po državnem zakonu iz leta 1982 ni več mogoče razlašati, ampak le odkupiti. Vsekakor pa bo verjetno držalo, da so enostavno aplicirali ceno, po kateri so pred desetimi leti izplačevali razlašena zemljišča za tovarno postajališče zasebnikom. Če je res tako, ostaja še vedno odprto vprašanje, kako se tržaška občina zavzema za zaščito prebivalstva, katerega predstavnik naj bi bila in to še posebno, ko ji je poverjena uprava jusarskih zemljišč.

Če pomislimo, kako so naši ljudje branili svojo zemljo pred razlašanjem, kako so se trudili, da bi iz nje z velikim naporom in trdom črpali dobrine za svoj gospodarski obstanek, in kako so problemi ter interesi teh ljudi izničeni, ko gre za potrebe »celotnega tržaškega prebivalstva«, dovolj je, da pomislimo na načrt za gradnjo novega stadiona pri Proseku, ali na načrtovanje kraških rezervatov, potem je tudi ta primer dokaz, da mora naša skupnost braniti svoje interese v prvi osebi.

Glede jusarskih zemljišč je možnost stvarna. Zakon št. 278 iz l. 1957 namreč predvideva, da jih lahko upravljajo vaški odbori, ki so neposredno izvoljeni od jusarskih upravičencev. Le-ti so vsi volilni upravičenci določenega območja. Kaže, da so se za to alternativno upravljanje skupnega imetja že odločili na Proseku, tudi v Bazovici se je ozračje že »ogrelo«. Predstavniki domačinov pa prav gotovo bolje vedo, kako upravljati denar od odkupa zemljišč, tako da bo vsej skupnosti resnično koristil. (nf)

Elena Zilio, Carlo Bini in Gino Landi ustvarili imenitno »Frasquito«

Leharjeva opereta »Frasquita«, druga in zadnja na letošnjem tržaškem operetnem festivalu v gledališču Verdi, je doživela krstno uprizoritev leta 1922 na Dunaju, prvo italijansko uprizoritev leta 1923 v Milanu, prvo tržaško pa leta 1925 v gledališču Rossetti pod taktirko samega Leharja. Do leta 1943 je bila potem še trikrat uprizorjena v Trstu, poslednjič pa leta 1958 na Gradu, ko je gledališče Verdi z njo hotelo počastiti slavnega skladatelja ob 10-letnici njegove smrti.

Lehar je bil tudi sicer dokaj reden gost v našem mestu. Prisostvoval je skoraj vsem prvim tržaškim uprizoritvam svojih operet, kot so na primer »Paganini«, »Carevič«, »Federica« in »Dežela smehljaja«.

Izbira »Frasquite« za letošnji tržaški festival je bila zato takorekoč obligatna, premierska predstava pa je pokazala, da jo je tudi tržaško občinstvo izredno toplo sprejelo. Zaradi Leharja? Morda, saj so njegove operete med najlepšimi, najbolj spevnimi in slikovitimi. Toda bolj bo držalo, da jo je občinstvo sprejelo s pravim navdušenjem zato, ker je bila predstava vsestransko izvrstno pripravljena in imela v obeh nosilcih glavnih vlog, Eleni Zilio (Frasquita) in Carlu Biniju (Armando), dva sijajna pevca in verzirana interpreti, ki sta zlasti v solo in dvospevih bila naravnost briljantna. Če jima dodamo še balet v do-

miselni koreografiji takega mojstra, kakršen je Gino Landi, in bogatih kostumih, pa še kar dobro zasedene komične vloge, potem so bili take-rekoč podani vsi bistveni elementi za kvalitetno uprizoritev.

»Frasquito« so nekateri že po njih prvih uprizoritvah začeli imenovati »mala Carmen« z veselim koncem, kot se za opereto spodobi. Res ima tu in tam nekaj podobnosti z Bizetovo opero, vsaj po španskem in ciganskem ambientu in ustrezni folklorni barvitosti, toda Lehar se je izognil pretirano španskim likom in melodiji, ki je prisotna le v nekaterih prizorih, kot na primer v ciganskem taboru.

V takem muzikalnem okviru so živel tudi nastopajoči, kar velja za prvi vrsti za Eleno Zilio. Njena Frasquita zato ni bila vseskozi dosledno ciganski lik, bila je ciganski in salonski obenem, toda tako igralsko kot zlasti pevsko res vrhunski, morda celo optimalni, skoraj razkošno bogat za operetno vrsto, z mehkobnim izpevanjem v srednjih in spodnjih plasteh pa lahkotno zanesljivo in enako topel v višinah. Njen partner tenorist Carlo Bini je začetno glasovno zastrtost kmalu premagal in se vse bolj razpeval v blestečih akordih z vrhuncem v popularni melodiji »Oh fanciulla all'imbrunire«, ki jo je moral celo ponoviti.

Prikupen par sta ustvarila komik Ugo Maria Morosi kot Armando prijatelj Ippolito Gallipo in sopranistka Valeria Baiano kot Dolly, škoda le, da ji glas premalo nese. Imeniten v pojavi in scenski spretnosti je bil voluminozni Elio Crovetto kot Aristide Girot, Dario Zerial, Franco Jesurum, Gianfranco Saletta, Nicoletta Curiel, Giorgio Valletta in Ennio Guerrato (kitarist) pa so prijatelji sklenili solistični kolektiv.

Landijeva režija (razen v vodni okornosti) in koreografija, še posebej to, sta bili vzorni, kar velja razen za vodno negotovost tudi za soliden baletni zbor.

Pod taktirko Guerrina Gruberja je predstava tekla dovolj ubrano in glasbeno zanesljivo. Svoj delež je prispeval tudi vedno soliden zbor.

Skratka predstava, ki se nedvomno uvršča med najboljše v zadnjih sezonah. Uspeh ji je zajamčen. (j. k.)

Nadaljujejo se priprave za poletni center na Opčinah

Kljub dopustom in poletni vročini se med starši, vzgojitelji in operaterji slovenske sociopsihopedagoške službe mrzlično nadaljujejo priprave na poletno središče, ki bo konec avgusta na Opčinah zbralo 50 slovenskih otrok.

Kot smo že poročali je poletni center nastal kot pobuda nekaterih staršev ter ob sodelovanju socialnih, zdravstvenih in pedagoških operaterjev, ki so že v okviru šolskega leta skrbeli za skupino prizadetih otrok na slovenskih šolah. Poletno središče je v prvi vrsti namenjeno malčkom, ki imajo psihične ali fizične težave, starši in ostali organizatorji pa vabijo k vpisu tudi druge otroke, ki si v poletnih mesecih želijo družbe, iger, kopanja in izletov v naravo. Za marsikaterega šolarja so namreč poletni meseci dolgočasni in samotni in žalostno je, da kljub pozitivnim izkušnjam v preteklosti večina javnih uprav na Tržaškem v celoti zanemara problem poletne rekreacije za najmlajše ter oskrbe in vključevanja v družbo prizadetih otrok.

Openski poletni center, ki bo stekel predvsem na ravni prostovoljnega dela, je prav zato pomembna pobuda, hvalevredna pa je tudi odločitev nekaterih organizacij in javnih uprav,

da v okviru svojih moči priskočijo na pomoč otrokom in organizatorjem.

Prireditelji poletnega središča ponovno pozivajo ustanove, organizacije in posameznike, naj na najrazličnejše načine pripomorejo, da bodo počitnice na Opčinah za prizadete otroke ter za ostale udeležence čimbolj prijetne in zanimive.

Za openski poletni center je na razpolago še 10 mest. Kdor želi vpisati svojega otroka, lahko kliče na številko 7765056 do jutri, 3. avgusta, in sicer vsak dan od 9. do 10. ure. Vpisnina znaša 25.000 lir.

Dve nesreči

Ul. Flavia je bila včeraj popoldne prizorišče dveh prometnih nesreč. Ob 15.30 je 31-letni Marco Vesnaver iz Ul. Ginnastica, ki se je na svoji vespi 50 peljal proti Miljam, od zadaj trčil v VW golf 32-letnega Angela Vlah iz Ul. Denza 3. Vespest se je udaril v lopatico in bo okrevljal v 20 do 40 dneh.

Nekaj minut kasneje je v križišču z Ul. Forti fiat 500, ki je obračal v levo, trčil v hondo 1.000, na kateri se je peljal 40-letni Renzo Gregori iz Doline 109. Motociklist se bo moral zaradi ran po udih zdraviti 15 dni.

Včeraj so s pristno kapljico »zalili« prenovljeno trgovino pri Sv. Ivanu

Trgovina jestvin Silvana Starca, v Ulici San Pelagio 20, je med Svetovnančani od nekdanj priljubljena, saj vsakdo ve, da lahko kot kupec v njej računa na prijazno postrežbo in kvaliteto blaga. Včeraj pa je bil za Boljčana Silvana Starca in njegovo ženo Emmo še posebno pomemben dan, saj sta po 15 letih požrtvovalnega dela otvorila prenovljen lokal ter s pristno kapljico in odličnim domačim pršutom, ki je tu tudi sicer na prodaj, pogostila zveste slovenske in italijanske odjemalce.

Sestanki za določitev župana devinsko-nabrežinske občine

Vprašanje novega župana devinsko-nabrežinske občine je bilo v središču pozornosti torkovega skupnega sestanka občinskih sekcij in pokrajinskih vodstev strank, ki sestavljajo večino v občini. Na sestanku so socialisti in Slovenska skupnost ponovili svoja stališča; SSK se je še izrecno izrekla za hitro rešitev vprašanja, da ne bi prišlo do zavlačevanja.

O stališčih, ki so bila iznešena na sestanku, je sinoči razpravljalo vodstvo občinske sekcije KPI. Medtem je občinska sekcija KD v tiskovnem sporočilu (ki pa ga naš dnevnik ni prejel) ostro ocenila »zavlačevanje v zvezi z vprašanjem novega župana«, v komuniciraju pa poudarja, »da bi lahko devinsko-nabrežinsko občino upravljala tudi drugačna večina od sedanjega.«

Žejni tatovi

Tatovi, ki so se v noči med pone-deljkom in torkom prihrullili v market Delavskih zadrug v Ul. Alpi Giulie so bili sila žejni. Iz trgovine so namreč odnesli 6 steklenic viskija znamke Johnny Walker in kar 192 pločevink coca-cole, ki so bile še zapakirane v osmih zabojih. Nepridipravi so med svojimi protizakonitim stikanjem po trgovini tudi razbili šipo izložbenega okna.

Družabni večer članov KD Primorsko

Nad 70 članov KD Primorsko je v torek zvečer na družabnem večeru proslavilo uspeh štiri-dnevne šagre, ki jo je priredilo društvo v domačem gozdiču

Ali se je steklina pri nas dokončno polegla?

Sonce, vročina in sopara nas zadnje dni vse bolj tlačijo in marsikoga izmed nas prisilijo, da išče hladni objem kraških travnikov in gozdov. Ker so sprehodi po naravi v tem letnem času vsakdanja stvar, pa se marsikdo od izletnikov sprašuje, kako naj se v naravi vede in ravna ter predvsem ali predstavlja steklina, ki je še pred meseci razsajala na Krasu, še vedno tako veliko nevarnost. Dr. Floreancig, ki je kot živinozdravnik zaposlen v okviru devinsko - nabrežinske občine, nam je povedal, da od februarja ni bilo na vsem ozemlju tržaške pokrajine nobenega primera stekline. Iz tega bi lahko sklepali, da se je za živali in človeka nevarna kužna bolezen polegla. Dr. Floreancig nas je obenem opozoril, da kljub temu ne gre zanemarjati preventivnih ukrepov. Tudi če steklih živali, predvsem lisic, trenutno na Krasu ni, se lahko steklina pojavi nenadoma, saj okužene živali potujejo na desetine kilometrov daleč. Zato moramo nadaljevati s cepljenjem vseh domačih živali in živine, na gozdnem sprehodu pa palica in previdnost nista nikoli odveč.

Pridržana prognoza za delavca ki je padel z zidarskega odra

Malo pred poldnem so sprejeli v bolnišnico hudo ranjenega 53-letnega delavca Paola Angelija, doma iz kraja Fossalta di Portogruaro. Moški se je malo prej ponesrečil med delom pri prenavljanju pročelja poslopja v Ul. Piccolomini 4.

Prenavljanje desetnadstropnega poslopja opravlja podjetje Dina Vallerja s sedežem v Ulici Catullo 18. Podjetje je postavilo na notranjem dvorišču omrežen zidarski oder, na katerem je ob uri nesreče delalo več delavcev. Eden od teh, ki je opravljal svoje delo v višini devetega nadstropja, je kar naenkrat zaslišal klice na pomoč z enega od nižjih nadstropij, po vsej verjetnosti s šestega ali sedmega nadstropja. Kmalu nato je na zidarskem odru v višini petega nadstropja zagledal Angelija, ki je ležal na hrbtu. Po vsej verjetnosti je delavec padel s šestega ali sedmega nadstropja, zamreženi zidarski oder pa je pripomogel, da ni bil padec huši.

Na kraj nesreče je prispel rešilec Rdečega križa, s katerim so nesrečnega delavca prepeljali v bolnišnico. Angeli se je pri padcu udaril v hrbet, zdravniki pa se bojujejo, da si je poškodoval tudi hrbtenico. Domnevajo tudi, da je zadobil notranje poškodbe. Hudo ranjenega so ga sprejeli na oddelku za intenzivno nego.

Prizorišče nesreče so si ogledali tudi izvedenci nadzorništva za delo, ki so izdali ukaz o prekinitvi del in uvedli preiskavo o vzrokih nesreče.

Huda nesreča vespista v Žavljah

Včeraj, malo po 18. uri se je v dokaj nenavadni prometni nesreči v Žavljah hudo ponesrečil 52-letni Miljan Mario Debernardi. Moški, ki stane v Ul. Monte S. Giovanni 36, se je peljal po Ul. Flavia v smeri proti Trstu, ko je v Žavljah, pri hišni številki 88/A iz še nepojasnjenih razlogov zadel s kolesom vespe ob rob p'očnika na desni strani. Pri tem je Debernardi padel z vespe.

Vespest se je pri padcu hudo potolkel po glavi in po obrazu. Nezvest-nega so ga z rešilecem Rdečega križa prepeljali v oddelek za oživljanje katarinske bolnišnice, kjer so si zdravniki zanj pridržali prognozo.

† Slovensko zdravniško društvo Trst sporoča, da je nenadoma preminil kolega

dr. Slavko Kranjec

Pogrebna svečanost bo jutri, v petek, 3. t. m., ob 8. uri v mrtvašnici glavne bolnišnice.

XXIII. olimpijske igre LOS ANGELES 1984

Spodbudni kolajni za Italijo

Prva italijanska junaka v LA

Luciano Giovannetti (dvignjenih rok) in Edith Gufler sta prisvojila Italiji prvi kolajni

kolajne

ZDA	17	7	2
LR Kitajska	5	3	3
Kanada	3	3	1
ZRN	3	2	4
Vel. Britanija	1	1	4
Italija	1	1	0
Avstralija	0	2	4
Francija	0	2	1
Nizozemska	0	1	3
Švedska	0	1	1
Brazilijska	0	1	0
Kolumbija	0	1	0
Peru	0	1	0
Romunija	0	1	0
Japonska	0	0	3
Belgija	0	0	1
Norveška	0	0	1
Tajvan	0	0	1

Današnje kolajne

GIMNASTIKA (posamezniki).
GRŠKO-RIMSKA ROKOBORBA (52 kg, 74 kg, preko 100 kg).
PLAVANJE (400 m prosto moški, 100 m delfin ženske, 200 m prsno moški, 100 m prsno ženske, štafeta 4x100 m prosto moški).
SABLANJE (moški floret posamezniki).
DVIGANJE UTEŽI (kategorija do 75 kg).
STRELJANJE (standardna puška iz treh položajev ženske, avtomatična pištola).

LOS ANGELES — Medtem ko se nadaljuje prava »inflacija« ameriških kolajn, je temperatura za olimpijske igre v Los Angelesu narastla tudi v Italiji.

In kako ne bi! Po dveh dneh bridkih razočaranj (predvsem v plavanju) sta Luciano Giovannetti in Edith Gufler priborila Italiji zlato, oz. srebro. V italijanskem taboru trdijo, da sta ti še kako spodbudni kolajni za nadaljevanje bojev v Los Angelesu. Italijani se namreč že veselijo kolajne, ki jo bo osvojil Maenza v rokoborbi. Uvrstil se je namreč v finale (najmanj srebro je torej že zagotovljeno). Tudi od modernega peterboja pa je pričakovati zlahka odličja.

Dokaj optimistično pa je razpoloženje tudi v italijanskem nogometnem taboru. Po slabem in tudi polemичnem nastopu proti Egiptu so namreč »az-zurri« z zadetkom Fanne premagali še moštvo ZDA.

Povsem drugačno pa je v ju goslovanskem taboru. Košarkarice so izgubile že svoje drugo srečanje (proti Južni Koreji), rokometarji, ki so celo favoriti za zlato, pa so se morali proti Islandiji zadovoljiti z neodločnim izidom. Na srečo pa so vaterpolisti zanesljivo premagali Kanado.

ZDA pa iz dneva v dan obilno segajo po kolajnah, tako da je

skoraj nevarnost, da bi tehnično »uničile« igre. Prave konkurence doslej skoraj ni bilo. Američanom je namreč uspelo celo premagati favorizirane Kitajce v gimnastiki (ekipno), še eno kolajno pa so dosegli v kolesarstvu (zasledovalna vožnja).

Finali v plavanju so bili tokrat kakovostno nekoliko slabši, saj niso zabeležili niti enega svetovnega rekorda. Američani so sicer na tiho upali, da bi njihove ženske le osvojile eno zmago s svetovnim rekordom, da bi tako vsaj delno zmanjšali »pomembnost« odsotnosti

Vzhodnih Nemk. Ni pa jim uspelo.

Veliko navdušenje pa je bilo predvsem za telovadne boje. Padale so namreč »desetice« kot na tekočem traku. Med velikimi akterji pa je bil tudi Američan, slovenskega porekla Peter Vidmar.

Ameriški »Slovenec« Vidmar

to, da so njegovi predniki iz Slovenije, ne ve pa točno iz kakšnega kraja.

Mladi ameriški telovadec se je prvič proslavil leta 1982 na svetovnem pokalu v Zagrebu, kjer je v ostri konkurenci osvojil bron s sestavo na drugo in se uvrstil za Kitajcem Li Ningom in Tong Fejem. Takrat so tudi odkrili njegove slovenske korenine.

Peter Vidmar je študent ekonomije. Po diplomu pa namerava prestopiti diferencialne izpite in se posvetiti pravniškemu poklicu, saj je že v Zagrebu izjavil, da mu gimnastika ne pomeni vsega v življenju. Vidmar trenira po 4 ure dnevno, poleti celo po 6 ur, pa mu vseeno ostane dovolj časa za študij in za surfanje na kalifornijskih oceanskih valovih, saj je to njegov najljubši konjiček. Po končani gimnastični karieri pa misli obiskati svojo pradedovino Slovenijo in dokončno odkriti, kje so bili njegovi predniki pravzaprav doma.

Eden glavnih adutov ameriške gimnastične reprezentance je Peter Vidmar, 23-letni telovadec iz Los Angelesa, ki je slovenskega porekla. Petrov praded se je s starši iz Slovenije izselil v ZDA, kjer je pa kmalu ostal sirota, tako da danes Peter ve le

Slavje italijanskega streljanja

LOS ANGELES

— Posebno navdušenje za 39-letnega Giovannettija, ki je bil zlat že v Moskvi. Italijani so tako obrnili na glavo tradicijo, po kateri so doslej zmagovali v »tra-

pu« vsakih osem let. Giovannetti, ki je doma iz Pistoie in je kot trgovec z orožjem nekakšen profesionalca, je osvojil zmago komaj po dodatnih streljih, kjer je bil bolj zbran od Peruanc Boze in domačina Carlisla, svetovnega rekorderja. Za najhujšega nasprotnika je Giovannetti imel veter in predvsem hudo vročino.

Čista amaterka pa je Južna Tirolka Edith Gufler, ki zjutraj toči bencin, popoldan pa strelja. Prve agencijske vesti so ji pripisovale celo zmago, Edith pa je bila na koncu s srebrom več kot zadovoljna.

IZIDI

TRAP

1. LUCIANO GIOVANNETTI (Ita.) 192 točk, 2. FRANCISCO BOZA (Peru) 192 točk, 3. DANIEL CARLISLE (ZDA) 192 točk, 4. Nieminen (Fin.) 191, 5. Carrega (Fr.) 190.

ZRAČNA PUŠKA - ŽENSKO

1. PAT SPURGIN (ZDA) 393 točk, 2. EDITH GUFLER (It.) 391 točk, 3. XIAO XUAN WU (LR Kit.) 389 točk, 4. Bowes (Kan.) 388, 5. Courault (Fr.) 386.

Če je streljanje za Italijo na mah postalo rešilni pas, je LR Kitajski pripomoglo, da se je povzdignila v elito velesil. V premično tarčo je najtočneje ciljaj Yuwei Li. Za tri točke je prehitel Kolumbijca Bellingrota, za šest pa rojaka Huang. Italijan Cini je bil deveti, slabši (14.) pa Mezzani.

IZIDI

1. YUWEI LI (LR Kit.) 587 točk; 2. HELMUT BELLINGRODT (Kol.)

584 točk, 3. SHIPING HUANG (LR Kit.) 581 točk; 4. Schröder (ZRN) 581, 5. Lee (Kan.) 580, 9. Cini (It.) 576, 14. Mezzani (It.) 570.

KARABINKA (3 položaji):

Končni vrstni red: 1. MALCOM COOPER (VB), 2. DANIEL INPKOW (Švi.), 3. ALLISTAIR ALLAN (VB).

Nebiolo potrjen za predsednika

Italijan Primo Nebiolo je bil soglasno potrjen za predsednika mednarodne atletske zveze. Izvolili so ga že na prvem dnevu 34. kongresa zveze, ki se je včeraj pričel v Los Angelesu. Na kongresu so bili, med drugimi, prisotni predsednik CIO Samaranch, losangeški župan Bradley in predsednik organizacijskega odbora iger Ueberroth.

Televizijska reklama in šport

SAŠA RUDOLF
posebej za Primorski dnevnik

Naj prenaša ameriška televizijska mreža ABC (American Broadcasting Corporation) z olimpijskih prizorišč športne dogodke z vmesnimi reklamnimi odlomki ali redogojanjem.

Odgovor na to vprašanje nikakor ni lahek, celo za ameriškega televizijskega gledalca, ki je vajen stalnega poseganja reklame v vse televizijske oddaje, celo med eno in drugo vestjo televizijskega dnevnika.

Vedno večjemu številu reklamnih spotov smo se polagoma privadili tudi pri nas ob prodoru zasebnih televizijskih postaj. Toda ABC je med olimpijskimi igrami zdaleka presegla

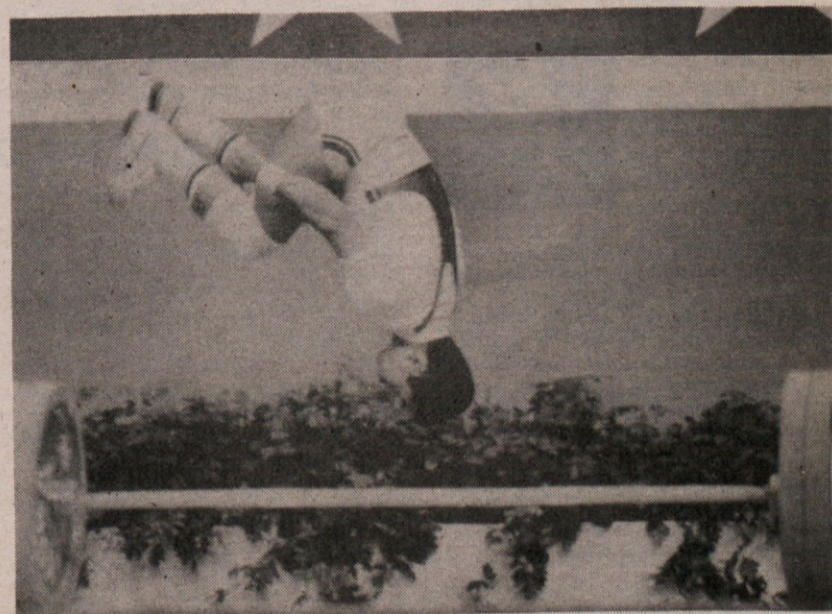
vse meje. Jasno je, da je upravni odbor podjetja, ki je za ekskluzivno pravico oddajanja iger v Ameriki plačal organizacijskemu odboru 385 milijard lir, moral z reklamami pokriti izdatke. Vendar ne bi bila Amerika, če pri tem tudi ne bi zaslužili. Predsednik družbe je napovedal, da bodo za olimpijske reklame vnovčili 620 milijonov dolarjev, to je več kot tisoč milijard lir. Reklamiranj so tako namenili 30 odst. prostora med neposrednimi prenosi z olimpijskih tekmovališč. 30-sekundni spot stane od 225 do 250 tisoč dolarjev, kar pomeni od 6,5 milijona do 7 milijonov lir na sekundo.

Vsak premor v tekmovalstvu ABC izkoristi za reklamno oddajo, ki marsikdaj zmede gledalca. Med cestno kolesarsko preizkušnjo so na primer točno vsakih 10 minut prekinili povezavo za reklamne vloške, pri boksu izkoristijo premor med enim krogom in drugim, pri plavanju ameriški televizijski gledalec nikdar ne vidi nagrajevanja. Vsak šport ima pač svoje pavze, ki so kot nalašč za reklamo.

Toda to še ni vse! ABC se »struži«, da bi zmedla gledalca v naslanjaču pred malim ekranom. Med žensko cestno kolesarsko dirko smo lahko sledili vožnji skupinice, ki je rvdila z nekajminutno prednostjo. Snemalec se je za nekaj sekund ustavil pri Američanki Connie Carpenter, nakar smo jo znova zagledali sredi skoraj enakega okolja, kako kolesari in se pogovarja s trenerjem. V prvem hipu seveda nihče ni pomislil, da gre za posnetek iz režije. Pogovor je od športa takoj prešel k prehrani in tako smo zvedeli, da je v popolni formi, ker se izključno hrani z ovsenimi kosmiči določene znamke. Istočasno se je pojavil napis, da sta intervju odobrila mednarodni olimpijski odbor in kolesarska zveza. Nihče ji torej ne more očitati, da je prekršila člen olimpijskega pravilnika, ki govori o amaterstvu.

Uradno bo torej honorar za reklamo intervjuja kasirala ameriška kolesarska zveza, jasno pa je tudi, da bo lep del dolarjev romal v žep Connie Carpenter.

Salto pred nastopom

Japonski dvigalec uteži Takashi Ichiba ima pred nastopom nenavaden način ogrevanja: en salto in hop... že je pripravljen za dvig 145 kg. Gre pa seveda omeniti, da Japonec kajpak ne nastopa v najtežjih kategorijah (Telefoto AP)

Gimnastika: veliko presenečenje v moški ekipni konkurenci

Domačini ugnali favorizirane Kitajce

LOS ANGELES — Poznavalci razmer na področju moške športne gimnastike in ljubitelji te športne panoge, ki prav gotovo sodi med najbolj atraktivne zvrsti na olimpijskih igrah, so bili domala presenečeni, ko so telovadci ZDA osvojili zlato kolajno v ekipnem nastopu v obveznih sestavih. Res je, da so v Los Angelesu odsoniti Sovjeti, toda Vidmar in tovariši so zlato odličje iztrgali dvema gimnastičnima velesilama, kot sta Kitajska in Japonska. Zdi se naravnost neverjetno, da so ameriški gimnastičarji, ki niso nikoli bili med boljšimi v tej panogi, lahko toliko napredovali, čeprav je bilo splošno znano, da so se tudi v gimnastiki zelo temeljito priprav-

ljali na olimpijska tekmovanja. Zadnji vidnejši uspeh v svetovnem merilu so ZDA v gimnastiki zabeležile na svetovnem prvenstvu 1979 v Fort Warthu v Teksasu, ko je Kurt Thomas osvojil dve zlati in tri srebrne medalje.

Na splošno pa Američani nimajo

kdove kakšne tradicije v športni gimnastiki. Gimnastika je bila v moderni dobi vselej »področje« Sovjetske zveze in Japonske.

Prav Kitajci so bili po sovjetskem bojkotu nesporni favoriti tudi v ekipnem tekmovanju, sicer pa bosta velemojstra Li Niny in Tong Fei

še prišla na svoj račun v posameznih preizkušnjah. Boj med Sovjetsko zvezo in Kitajsko se je vnel že leta 1979 v Fort Worthu, od tlej pa so na pomembnejših tekmovanjih enkrat prevladovali eni, enkrat pa drugi. Američanov sploh nihče ni upošteval. Mogoče je že res, da so sodniki v Los Angelesu zelo naklonjeni domačim telovadcem, neizpodbitno pa je tudi dejstvo, da so Peter Vidmar (1961), Tim Daggett (1962), James Hartung (1960) in Mitch Gaylord (1961), Scott Johnson (1961) in Burt Conner (1958) pripravili in prikazali res vrhunske in izjemno dovršene nastope na parterju in na orodjih.

VRSTNI RED

1. ZDA 591,40 točke; 2. Kitajska 590,80; 3. Japonska 586,70; 4. ZRN 582,10; 5. Švica 587,95; 6. Francija 587,25; 7. Kanada 577,15; 8. Južna Koreja 574,95 točke.

HEGGU (ZDA) ZASLEDOVALNA VOŽNJA

Američan Hegg je premočno osvojil zasledovalno vožnjo. V finalu je za skoraj pet sekund prehitel Nemca Golza, ki je vozil celo slabše od zmagovalca malega finala za tretje mesto. Hegg je 4 km prevozil v času 4'39"95. Bron je osvojil Harvey (ZDA).

Italijan Silvio Martinelli bo med finalisti dirke 30 km za posameznike na dirkališču. Vest je pozivila precej demoraliziran tabor kolesarjev, ki je med včerajšnjim dnevom doživel

nekaj nevšečnosti v hitrostnih vožnjah.

Zaradi prehitavanja po notranjem robu je bil ob zmago Vincenzo Ceci, ki se je izkazal za taktično nespretnega, poražen pa je bil tudi Gabriele Sella. Oba bosta morala zamujeno nadoknaditi v repesajih.

Nad slabimi vožnjami hitrostnikov se je posebno hudoval trener Maspes, ki je podčrtal pomanjkanje borbivosti.

V bazenu tokrat brez rekordov

LOS ANGELES — Popoln monopol domačinov v tretjem plavalnem dnevu, ki pa je bil razmeroma reven glede tehničnih dosežkov. Najbolj srečen je bil menda sprinter

Gaines, prvi na klasični progi 100 m prosto.

»Pred štirimi leti sem bil v življenjski formi in bi z lahkoto zmagal. Pri 25 letih pa sem moral poseben v zadnjih šestih mesecih delati kot živina. Izplačalo se je. Srečen sem.« Gaines je tudi povedal, da bo po OI opustil tekmovalni šport.

Moški program je potekal sicer ob običajni premoči ZDA glede prvih mest, vendar z uspehi drugih držav pri nabiranju drugih in tretjih mest. Do izraza tako še naprej prihajajo Kanadčani, Avstralci in celo Francozi. Žensko štafeto ZDA so gledalci spre-

jeli z negotovanjem. Ob zmagi je bila kriva, da ni postavila svetovnega rekorda. Močno sta razočarali opevani Romunki Bunaciu in Patrascoiu v hrbtnem slogu, Italijani pa niso imeli predstavnikov v finalnih borbah in izkupicek postaja za »azzurre« skrajno negativen.

Izidi

200 m hrbtno moški

1. RICK CAREY (ZDA) 2'00"23; 2. FREDERIC DELCOURT (Fr.) 2 minute 01"75; 3. CAMERON HENNING (Kan.) 2'02"37; 4. Prado (Braz.) 2 minute 03"05; 5. Hurring (N. Zel.) 2'03"10; 6. Aldabe (Šp.) 2'04"53; 7. Orbell (Avstral.) 2'04"61; 8. Klapkarek (ZRN) 2'04"95.

100 m hrbtno ženske

1. TERESA ANDREWS (ZDA) 1 minuto 02"55; 2. BETSY MITCHELL (ZDA) 1'02"63; 3. JOLANDA DE ROVER (Niz.) 1'02"91; 4. Bunaciu (Romunija) 1'03"21; 5. Patrascoiu (Rom.) 1'03"29; 6. Schlicht (ZRN) 1'03"46; 7.

Rose (VB) 1'04"16; 8. Clark (N. Zel.) 1'04"47.

100 m prosto moški

1. AMBROSE GAINES (ZDA) 49"80; 2. MARK STOCKWELL (Avstralija) 50"24; 3. PER JOHANSSON (Šved.) 50"31; 4. Heath (ZDA) 50"41; 5. Halsall (Šv.) 50"50; 6. Mestre (Venez.) 50"70; 7. Caron (Fr.) 50"71; 8. Korthals (ZRN) 50"93.

400 m prosto ženske

1. TIFFANY COHEN (ZDA) 4'07"10; 2. SARAH HARDCASTLE (VB) 4 minute 10"27; 3. JUNE CROFT (VB) 4 minute 11"49; 4. Linehan (ZDA) 4 minute 12"26; 5. McVann (Avstral.) 4 minute 13"95; 6. Van Der Heer (Niz.) 4'16"05; 7. Kowalczyk (ZRN) 4'16"33; 8. Daigneault (Kan.) 4'16"41.

Štafeta 4x100 m prosto ženske

1. ZDA (Johnson, Steinseifer, Torres, Hogshead) 3'43"43; 2. NIZOZEMSKA 3'44"40; 3. ZRN 3'45"56; 4. Avstralija 3'47"79; 5. Kanada 3'49"50; 6. Vel. Britanija 3'50"12; 7. Švedska 3'51"24; 8. Francija 3'52"15.

Odbojka

Italijanska vrsta blizu polfinala

Kot smo že poročali, je Italija tudi v drugi tekmi odbojarskega moškega turnirja osvojila prepričljivo zmago. Če bo danes premagala še Japonsko, ji polfinale ne more uiti; drugače ji preti nevarnost, da bo o uvrstitvi odločal set-količnik.

A skupina

IZIDA 2. KOLA
Brazilija - Argentina 3:1; ZDA - Tunizija 3:0.

LESTVICA: ZDA 4 točke, Južna Koreja in Brazilija (obe s tekmo manj) 2, Argentina in Tunizija 0.

B skupina

IZIDA 2. KOLA
Italija - Kitajska 3:0; Kanada - Egipt 3:0.

LESTVICA: Italija 4, Japonska (s tekmo manj) in Kanada 2, Kitajska in Egipt (s tekmo manj) 0.

Jugoslovanski rokometiši začeli dokaj poprečno

LOS ANGELES V prvem kolu moškega rokometnega turnirja je že prišlo do velikega presenečenja. Jugoslavija, eden od favoritov za zlato, je remizirala s skromno I-

slandijo. Islandci so celo vodili skozi vso tekmo, prav v zadnji minuti pa je Radženić dosegel remi. Islandci so sicer imeli še eno priložnost za strel, jugoslovanska obramba pa jim je to preprečila. Trener Jugoslavije Pokrajac je po tekmi dejal, da se je uresničilo prav to, česar se je bal, da bodo njegovi varovanci podcenjevali nasprotnika.

Sedaj ima Jugoslavija še možnost,

da osvoji prvo mesto, a pod pogojem, da igra bolj zbrano.

Za Jugoslavijo so bili na tekmi z Islandijo uspešni: Isaković 10 golov, Vuković 9, Jurina, Radženić in Rnić po enega.

IZIDI 1. KOLA

Skupina A

Švica - Japonska 20:13; Romunija - Alžirija 24:16; Jugoslavija - Islandija 22:22.

Skupina B

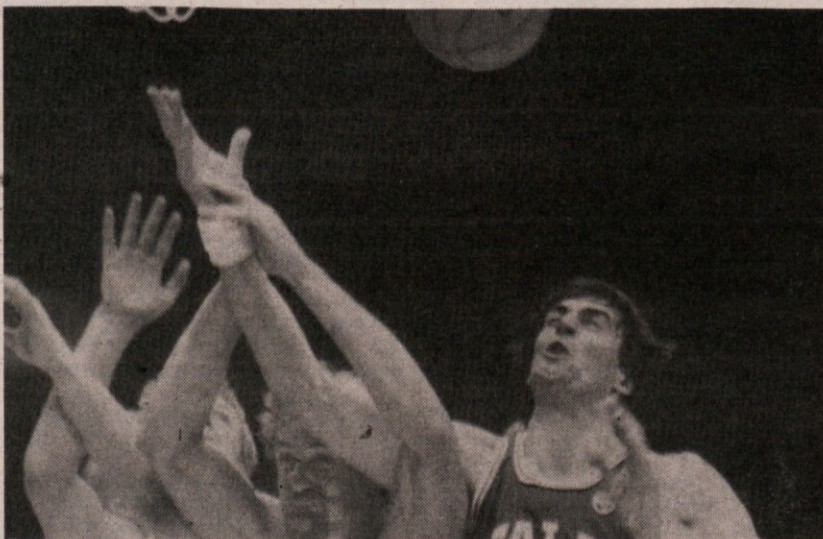
Švedska - Južna Koreja 36:23; Danska - Španija 21:16; ZRN - ZDA 21:19.

LESTVICA

SKUPINA A: Romunija in Švica 2, Jugoslavija in Islandija 1, Japonska in Alžirija 0.

SKUPINA B: Švedska, Danska in ZRN 2, Španija in Južna Koreja 0.

Oster boj pod košem

Italijani (med njimi tudi Villalta v temnem dresu) so imeli nemalo dela pod košem z visokimi centri zahodnonemške reprezentance (Telefoto AP)

Na ženskem košarkarskem turnirju

»Plave« praznih rok

LOS ANGELES — Jugoslovanske košarkarice so tudi v drugi tekmi ostale praznih rok. Izgubile so proti telesno šibkejšim, a taktično boljšim Južnim Korejkam. Pri Ju-

goslaviji je bilo uspešnih le pet igralok: Dornikova in Počekovičeva (vsaka po 18), Perazičeva (8) in Ožegovičeva ter Vangelovska (vsaka po 4 točke).

Med Korejkami je Kimova dala 21 košev, Čojeva pa 12.

IZIDI 2. KOLA

Južna Koreja - Jugoslavija 55:52; ZDA - Avstralija 81:47; Kanada - Kitajska 66:61.

LESTVICA

Južna Koreja in ZDA 4, Kanada in Kitajska 2, Jugoslavija in Avstralija 0.

Pri moških so odigrali drugo kolo v skupini B. Ponovno je razočarala

Moderni peterboj

Daniele Masala izgubil nekaj točk

Izaziti plavalec Daniele Masala je v modernem peterboju prav v svoji najboljši panogi izgubil precej dragocenih točk in se pred zadnjima dvema panogama počuti negotov. Računa še na strelsko preizkušnjo, ker se zaveda, da je v teku slabši. Skratka: v italijanskem taboru se pripravljajo na kolajno, ki morda ne bo zlata. Bolje gre v ekipni konkurenci.

Po treh preizkušnjah (jahanje, sabljanje in plavanje) vodi Rasmusson (Švedska). Masala zaostaja za 40 točk, za njim pa ima Anglež Phelps nadaljnjih 40 točk zamude. Italijani imajo na ekipni lestvici samo 24 točk prednosti nad ZDA, pričrpani pa so o končnem uspehu.

Vaterpolo

Jugoslovanski vaterpolisti so uspešno startali na OI. V prvem srečanju so namreč zanesljivo premagali Kanado s 13:4 (2:0, 6:4, 3:0, 2:0). Najboljša strelca pri »plavih« sta bila Bebić in Lušić s po 3 zadetki.

Jadranje

Primorec Puh sedemnajsti

Pričela so se tudi tekmovanja v jadranju. Po prvi preizkušnji (skupno jih bo sedem) je uvrstitev Italijanov prav zadovoljiva, medtem ko je Primorec Dušan Puh na deski dosegel zadovoljivo 17. mesto.

Med Italijani sta se najbolje odrezala Gorla in Peraboni v razredu »star«, ki sta bila tretja za Američanoma in Grkoma.

Veslanje

V močno razredčeni konkurenci veslaških tekmovanj je Italija obogatila svojo prisotnost v finalnih tekmah po zaslugi ženskega dvojnega četverca. Posadka se je v repesaju uvrstila samo na četrto mesto za Dansko, ZRN in Francijo, kar pa je bilo dovolj za finale.

Finalne ženske regate bodo na sporedu v soboto, moške pa v nedeljo, za danes pa je na sporedu nekaj polfinalov.

Rokoborba

Memišević izgubil

Eden glavnih adutov jugoslovanske reprezentance v rokoborbi, Memišević, je v kategoriji nad 100 kg presenetljivo izgubil. Premagal ga je Američan, slovenskega porekla Blatnick. Naj omenimo, da je Memišević pred igrami javno obljubil, da bo osvojil kolajno.

Bolje se je v kategoriji do 74 kg odrezal Karolj Kasap, ki je čisto premagal Kolumbijca Salasa in starta sedaj na eno od kolajin.

Od Italijanov je v kategoriji nad 100 kg nastopil Lapenna in po izenačenem boju izgubil z Egipčanom El Hadadom.

Medtem je znan tudi nasprotnik Vincenza Maenze v finalu kategorije do 48 kg: to je Zahodni Nemec Markus Scherer, ki je lani na svetovnem prvenstvu osvojil srebrno odličje.

Uspešen dan italijanskih boksarjev

LOS ANGELES

V boksarskem tekmovanju se s polno paro nadaljujejo izločilni dvoboji. Včerajšnji dan je bil za Italijane nadvse uspešen, saj sta zmagala še Casamonica in Musone. Casamonica, ki nastopa v kategoriji superwelter (do 71 kg) je premagal Irca Storeya. Po nekoliko neurejenem prvem krogu je namreč Casamonica silovito pritisnil in povsem onespособil nasprotnika. V tretjem krogu ga je dvakrat podrl, tedaj pa je sodnik prekinil dvoboj in dosodil zmago Italijanu.

Čisto zmago je dosegel tudi Musone, ki nastopa v teški kategoriji. Po točkah je s 5:0 premagal Kenijca Omondija. Musone je proti višjemu nasprotniku boksal zelo dobro v prvih dveh krogih, nato nekoliko popustil v tretjem, vendar pa si je nabral že dovolj točk za zmago.

Veliko težjo zmago je izbojeval 22-letni Jugoslovian Redžep Redžepovski,

ki nastopa v mušji kategoriji (do 51 kg) in se je boril proti tajskemu predstavniku Terapornu Sang-Anu. Dvoboj ni bil zelo privlačen, točnih

udarcev je bilo bolj malo, nazadnje pa so sodniki le dosodili zmago Jugoslovanu s 3:2. Redžepovski je s to zmago napredoval v osmino finala.

POLEMIČNO DVIGANJE UTEŽI

Tretja zlata za LR Kitajsko v kategoriji do 60 kg, vendar, dva Kitajca na zmagovalnem odru. Na tiskovni konferenci po nagradenju se je kmalu vžgalo. Je bil tretji Wen Yee Tsai tudi Kitajec ali samo predstavnik Tajvana?

Prvi je spregovoril Tsai in se imenoval Kitajca, uradni prevajalec pa ga je opomnil, da je predstavnik Tajvana. Tema je spodbudila novinarje, ki so posegli v politično tematiko. Kaj mislita dvigalca, ko tekmujeta za državi, ki sta med seboj skregani? Ponovno je posegel prevajalec. »Dveh držav ni. Kitajska je ena sama.« Preden bi se zadeva še razvila sta se športnika objela, si čestitala in odšla. Favorit Romun Radu je kahal svojo jezo in ni prišel do besede, sicer pa je bilo tekmovanje tehnično slabo. Za lansko

najboljšo znamko je zmagovalac zaostal kar 30 kg.

IZIDI

1. WEI QIANG (LR Kitajska) 282,5 kg; 2. GELU RADU (Rom.) 280 kg; 3. WEN YEE TSAI (Tajvan) 272,5 kg; 4. Wabiko (Jap.) 270 kg; 5. Muraki (Jap.) 267,5 kg.

Sabljanje

Italijana Numa in Borella sta v floretu zmagala v svojih skupinah in sta si tako priborila pravico za nastop v drugem kolu turnirja.

Spremembe po TV

Od danes naprej bo druga italijanska mreža začela oddaje iz Los Angelesa ob 17.35 in ne ob 18. uri.

V drugem kolu nogometnega turnirja v skupini A in D ni bilo presenečenj

Italija že v četrtfinalu

ITALIJA — ZDA 1:0 (0:0)
STRELEC: Fanna v 5'.
ITALIJA: Tancredi, Ferri, Galli, Baresi, Vierchowod, Tricella, Fanna (v 80' Sabato), Bagni, Serena (v 76' Iorio), Vignola, Massaro.
ZDA: Brcic, Savage, Thompson, Kapp, Crow, Di Bernardo, Perez, Borja (v 61' Hooker), Moyers, Davis, Willrich (v 67' Fox).
SODNIK: El Eelmy (Kuvajt); GLEDALCEV: 65 tisoč.

PASADENA — Italija je v četrtfinalu. Z minimalno zmago proti reprezentanci ZDA so si »azzurri« žele kolo pred koncem zagotovili vstop med osmerico najboljših in bo tako zadnja tekma v izločilni skupini s Kostariko odločala le o tem ali bo Italija prva ali druga v skupini. Za osvojitve prvega mesta »azzurrom« zadošča že neodločen rezultat, kar

Pietro Fanna

proti skromni ekipi Kostarike gotovo ne bo problem.

V celoti so Italijani prikazali veliko boljše igranje kot proti Egiptu in rezultat ne kaže slike moči na igrišču. Razveseljivo za »azzurre« je predvsem dejstvo, da so končno dobro zaigrali na sredini igrišča, kjer je vse niti držal v svojih rokah Vignola, ki je obenem tudi dokazal, da ima moči za vseh 90 minut.

Američani so nekaj več pokazali le v začetku, ko so nekajkrat nevarno ogrozili gol Tancredija, vendar pravih zaključnih strelav na njegova vrata ni bilo. Še v največji nevarnosti je bil v 15', ko bi Tricella skoraj dosegel avtogol, vendar je Tancredi s skrajnimi napori žogo odbil v kot. Potem so imeli več priložnosti Italijani, ki so stalno napadali toda Fanna, Serena, Vignola in Massaro niso bili natančni pri strelh na gol Brcica.

Končno so Italijani kronali svojo premoč v 53' z lepim golom Fanne,

ki je izkoristil predložek Serene. Po голу so Američani aktivneje napadli, toda Italijani so s pametno igranjem brez težav zadržali prednost do konca tekme.

Po tekmi je v taboru »azzurrov« vladalo veliko zadovoljstvo zaradi uspešnega nastopa še bolj pa zaradi dobre igre, ki so jo pokazali. Selektor Bearzot je bil z nastopom zadovoljen in pravi, da je bila ta tekma gotovo najbolj kvalitetna doslej na olimpijskem nogometnem turnirju. Skrbi ga le dejstvo, da so v Los Angeles prišli le z 17 nogometaši; da je Nela kaznovan s tremi tekma-

mi in da sedaj zaradi dveh rumenih kartonov ne bo mogel igrati še Bagni. Tako bi morebitne poškodbe ali izključitve nevarno razredčile vrste Italije za naslednje tekme, ki bodo gotovo težje od dosedanjih.

REZULTATI DRUGEGA KOLA

Skupina A
Francija - Norveška 2:1 (1:1); Čile - Katar 1:0 (0:0).

Lestvica					
Francija	2	1	0	4:3	3
Čile	2	1	0	1:0	3
Katar	2	0	1	2:3	1
Norveška	2	0	1	1:2	1

Skupina D
Italija - ZDA 1:0 (0:0); Egipt - Kostarika 4:1 (2:0).

Lestvica					
Italija	2	2	0	2:0	4
Egipt	2	1	0	1:4	2
ZDA	2	1	0	1:3	2
Kostarika	2	0	0	2:1	0

sam... po teleksu

Anketa o sedežu olimpijskih iger

Ustanova Gallup je izvedla v Italiji in drugod anketo o stalnem sedežu za OI v Grčiji. V Italiji se je 59 odstotkov preko 18 tisoč anketirancev izreklo za sedanjo »potujočo« formulo, dobrih 31 odstotkov pa za Grčijo. Ostali so bili negotovi. Večino (52 odstotkov) je Grčija dobila v Veliki Britaniji. Odločno proti (95 odstotkov) pa so bili v Turčiji. Odločno proti so bili tudi v Južni Koreji, kjer se že boje za usodo svojih iger l. 1988.

Mehiški priseljenci

Med tisoči mehiških priseljencev imajo v Los Angelesu tudi obraten primer. V mehiški ekipi plava Sara Guido, ki nosi mehiško državljanstvo po očetu, je pa doma iz Teksasa in ne zna niti besedice španščine.

Indijci protestirajo

Skupina Indijci sovražnik sikov je v Los Angelesu strgala z droga indijsko zastavo in jo pohodila. Siki so že prej motili Indijce med hokejsko

tekmo proti ZDA. Indijska delegacija je uradno protestirala. Veleposlaništvo v Washingtonu je tudi povedalo, da je obvestilo varnostne organe o namerah sikov, ni pa s tem dosegla zaželenih rezultatov.

Vrednost vstopnic

Losangeleski »Press Telegram« redno objavlja vrednost vstopnic na črni borzi. Uradno so na razpolago vstopnice še za skoraj vse panoge, za nekatere dni in tribune pa se lahko dobijo le na črno. Vstopnica za uradno vrednostjo 230 dolarjev (zaključna slovesnost) velja na črni borzi tudi do 600 dolarjev. Upada vrednost vstopnic za košarko in boks, medtem ko raste cena pri plavanju in odbojki.

Proti smogu s kisikom...

O smogu v Los Angelesu so te dni po vsem svetu ničkoliko pisali, manjkalo pa ni niti netočnosti. Nekdo je celo poročal, da si je neka država priskrbelo kisik, s katerim naj bi priskočili na pomoč obnemoglim in s smogom zastrupljenim konjem. Seveda so imeli kisik pri roki, vendar so ga rabili pri prevozu konjev z letali.

naši bralci in los angeles '84

Olimpijske igre v Los Angelesu so že v polnem teku. Po pričakovanih imajo glavno besedo pri medaljah Američani.

Toda tudi tokrat, kot pred štirimi leti v Moskvi, ni tradicionalnega dvoboja med ZDA in SZ. Zakaj so se Američani odločili za bojkot »sovjetskih iger« in zakaj SZ in še nekatere druge športne velesile za bojkot »ameriških iger« je bilo že dovolj napisanega. Toda kaj menijo naši bralci, so za bojkot ali ne, so igre s tem okrnjene ali ne, je bilo

naše vprašanje nekaterim bralcem našega dnevnika.

»Olimpijsko gibanje v slepi ulici«

Ivan Furlanič, profesor telesne vzgoje iz Trsta: »Da bodo letošnje 23. OI v Los Angelesu okrnjene ni bilo zame prav nobeno presenečenje. Trdno sem bil prepričan in že pred enim letom napovedoval, da v Los Angelesu ne bo SZ ter ostalih držav vzhodnega bloka in še nekaterih drugih. Po Montrealu, Moskvi in Los Angelesu OI niso več tisto, kar bi morale biti od antike do modernih iger leta 1896 v Atenah, ki naj bi po-

menile shod mladih pokolenj, prijateljstva ter viteških športnih bojev. Olimpijsko gibanje je zašlo v slepo ulico. Najboljše perspektive niso niti za bodoče, ker izbira Seula ni bila najbolj primerna. Ozko gledano iz tekmovalnega zornega kota pa bodo letošnje OI v Los Angelesu drugorazredno tekmovalje, ker ne bodo nastopili nekateri odlični posamezniki in ekipe.«

»Olimpiada kljub vsemu spektakel«

Pavel Raseni, mornar iz Trsta: »Odsotnost Madžarske, Vzhodne Nemčije, Sovjetske zveze in drugih držav se še kako pozna. Kljub temu pa ostajajo olimpijske igre nekaj izrednega, res velik spektakel. Koreografija na otvoritvi je bila res čudovita.«

»Bojkot upravičen«

Marijan Spetič, zdravnik iz Lakočišča: »Na šport se dosti ne spoznam, mislim pa, da je bojkot držav vzhodnega bloka povsem upravičen. Če so namreč ZDA bojkotirale Olimpiado v Moskvi zaradi invazije Afganistana, se sedaj nimajo kaj pritoževati, saj imajo na vesti Čile, Salvador, Nikaragvo itd. Ne glede na to, da je bil problem varnosti atletov že precej tehten razlog, mislim, da je to upravičen odgovor na bojkot, ki so ga ZDA in druge države izvršile pred štirimi leti.«

»Bojkota ne odobravam«

Marij Furlanič, pravnik iz Koprja: »Menja sem, da se politika ne bi smela vmešavati v olimpijske igre. Vsekakor brez športnikov NDR, SZ in ostalih držav, ki so se pridružile bojkotu, olimpijske igre niso več tako zanimive za doseganje vrhunskih športnih rezultatov. Do izraza ne pridejo najboljši športniki sveta, kar je cilj olimpijskih srečanj. S tem se izgublja smisel, zaradi katerega so bile igre ustanovljene, za prijateljstvo med narodi ter za prijateljstvo in spoznavanje športnikov vsega sveta. Zato bojkota nikakor ne odobravam.«

mobili elio
PROSEK (TRST)
TELEF. 225277

Vedno na uslugo
svojim klientom

elio

se zahvaljuje
za zaupanje

ter obvešča, da bo trgovina pohištva
zaprta samo

od 13. do 20. avgusta
VSE ZA DOM IN VRT

tako po tv ○ tako po tv

Italijanska TV

DRUGI SPORED

DANES

ČETRTEK, 2. AVGUSTA
1.00 - 2.25: rokoborba, boks; 2.25 - 5.00: gimnastika - proste vaje ženske; 5.00: košarka (Italija - Brazilija); 10.30 - 12.00: pregled prejšnjega dne; 18.00 - 19.35: veslanje - polfinale moški in ženske, plavanje - kvalifikacije, kolesarstvo, četrtfinale ekipne zasledovalne vožnje, kvalifikacije; 22.30 - 23.00: boks - kvalifikacije; 23.30 - 1.00: pregled: nogomet (Italija - Kostarika), hokej, vaterpolo, košarka (Italija - Brazilija), roket, odbojka, streljanje, jadrnanje, bežbol.

JUTRI

PETEK, 3. AVGUSTA
1.10 - 3.00: plavanje - finale; 3.00 - 5.30: gimnastika - finale posameznikov moški; 5.30 - 8.00: sabljanje - finale moški; 10.30 - 12.00: pregled prejšnjega dne; 18.00 - 19.35: plavanje - kvalifikacije, atletika - baterije in kvalifikacije, kolesarstvo - polfinale ekipne zasledovalne vožnje, finale; 22.30 - 23.00: boks - kvalifikacije; 23.00 - 23.30: kolesarstvo; 23.30 - 1.00: pregled.

TV Ljubljana

DANES

ČETRTEK, 2. AVGUSTA
13.35: olimpijska kronika 1; 14.25: pregled 1; 16.00: gimnastika ekipno ženske (NEP); okrog 17.30: vključitev v plavanje (NEP); 22.45: olimpijska kronika 2; 23.30: pregled 2.

JUTRI

PETEK, 3. AVGUSTA
01.00: olimpijska kronika 3; 01.30: košarka (moški): Jugoslavija - Brazilija (NEP); 12.30: olimpijska kronika 1; 12.45: pregled 1; 14.20: košarka (moški): Jugoslavija - Brazilija II. polčas (POS); 15.05: gimnastika finale moški mnogoboj (POS); 18.15: plavanje finale (400 m M prosto, 100 m ž metuljček, 200 m M prsno, 100 m ž prsno, 4 X 100 m M prosto) (POS); 19.00: plavanje 1500 m M prosto (NEP); 22.45: olimpijska kronika 2; 23.25: košarka (ženske): Jugoslavija - Kanada (NEP); 24.00: vaterpolo: Jugoslavija - Nizozemska (NEP).

TV Koper

DANES

ČETRTEK, 2. AVGUSTA
14.25: olimpijski pregled 1 - posnetek; 16.00: gimnastika posamezno žen-

ske - posnetek; 20.20: gimnastika posamezno ženske - posnetek; 23.30: olimpijski pregled 2 - direktni prenos.

JUTRI

PETEK, 3. AVGUSTA
12.45: olimpijski pregled; 15.05: gimnastika - posnetek; 18.15: plavanje - neposredni prenos in posnetek; 19.50: košarka Jugoslavija - Brazilija, posnetek; 21.10: gimnastika - posnetek; 23.25: košarka moški Jugoslavija - Kanada, NEP; vaterpolo Jugoslavija - Nizozemska, posnetek.

Dober sprejem
vam želi

Radio Trst A

Slovenska postaja Radia Trst A ima v Los Angelesu svojega poročevalca, Sašo Rudolfa, ki se vsak dan javlja s prizorišča olimpijskih iger v Los Angelesu v poročilih ob 7.00, 13.00 in 19.00, ob nedeljah pa ob 8.00 in 19.00.

Atleti v San Diego

V pričakovanju olimpijskih tekmovalcev so atleti nastopili na preglednih preizkušnjah v San Diegu. V glavnem so vsi prikrivali svojo formo in nalašč zato so bile na sporedu ne navadne panoge. Italijan Sabia je bil prvi na 600 m v dobrem času 1'15"33; Nemec Mögenburg pa je v višino skočil 230 cm. Italijanski zvezni trener Rossi je medtem določil postavbo hitre štafete. Tekli bodo Mennea, Simionato, Tili in Ullo. Slednji je zamenjal poškodovanega Pavonija.

Že več kot 900 atletov
po zdravniško pomoč

Doslej se je po zdravniško pomoč zateklo že več kot 900 tekmovalcev. Napev težav imajo s tendinitisom, ne manjka pa primerov, ko zdravnik predpiše običajno prebavno sredstvo.

današnji in jutrišnji spored

Danes

16.30 (7.30): veslanje - polfinale moški in ženske, repesaž moški; 17.30 (8.30): hokej na travi - Indija - Španija; vaterpolo - Španija - Grčija, Brazilija - ZDA; plavanje - kvalifikacije 400 m prosto moški, 100 m delfin ženske, 200 m prsno moški, 100 m prsno ženske, 4x100 m prosto moški, 800 m prosto ženske; 18.00 (9.00): košarka - Avstralija - Kanada; sabljanje - moški in ženske floret kvalifikacije; streljanje - malokalibrska puška in brzostrelna pištola, skeet; 19.00 (10.00): kolesarstvo - četrtfinale in polfinale v hitrostni vožnji, pilfinale in finale - zasledovalna vožnja; odbojka: Egipt - Kitajska; dviganje uteži; 19.15 (10.15): hokej na travi moški - Malezija - ZDA; 20.00 (11.00): boks - kvalifikacije; rokomet: Danska - Južna Koreja; košarka: ZRN - Egipt; 21.00 (12.00): rokoborba - kvalifikacije grško - rimski slog; odbojka: Brazilija - Tunizija; 21.30 (12.30): rokomet ZRN - Španija; 22.30 (13.30): jadrnanje - tretja regata; vaterpolo - Italija - Avstralija, Japonska - Francija; 23.00 (14.00): dviganje uteži; rokomet: Švedska - ZDA; 23.30 (14.30):

hokej na travi - ženske: Avstralija - Nova Zelandija; košarka ZDA - Južna Koreja.

Jutri

1.00 (16.00): bežbol - ZDA - Italija; 1.15 (16.15): hokej na travi: Avstralija - ZRN; plavanje finale: 400 m prosto m., 100 m delfin ž., 200 m prsno m., 100 m prsno ž., 4x100 prosto m.; 1.30 (16.30): košarka moški: Brazilija - Jugoslavija; 2.30 (17.30): gimnastika - finale posameznikov; 3.00 (18.00): dviganje uteži; boks - kvalifikacije; rokoborka - finale; 3.30 (18.30): rokomet: Jugoslavija - Japonska; odbojka: Italija - Japonska; 4.00 (19.00): nogomet: Katar - Norveška, Čile - Francija, Egipt - ZDA, Kostarika - Italija; 4.30 (19.30): vaterpolo: Jugoslavija - Kitajska, Kanada - Nizozemska; 5.00 (20.00): košarka ženske: Kitajska - Jugoslavija; sabljanje: floret moški finale; rokomet: Romunija - Island; 5.30 (20.30): odbojka: Južna Koreja - ZDA; 6.30 (21.30): rokomet: Švica - Alžirija; 7.00 (22.00): košarka: Italija - Avstralija.

POOBLAŠČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

Service
Service

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli

TRIESTE SERVIS

Ul. Petracco 5 (Naselje S. Sergio), TRST - Tel. 2 81 2 5 0

Zahodnonemški plavalec se v Los Angelesu ni »proslavil« le z izjemnimi dosežki Nepriljudni M. Gross mrha ali »albatros«?

STANE TRBOVC
posebej za Primorski dnevnik

LOS ANGELES — Občudujejo ga seveda vsi, dvakratnega zmagovalca iz Los Angelesa!

Nekateri mu pravijo »albatros«, saj seže s svojimi dolgimi rokami dva metra in četrto na široko, drugi pa se pridružajo, da je mrha in neka moška revija ga je krstila »neotesanec s četrte proge«.

Kdor se zanima za vrhunsko plavanje, bo že vedel, da gre za Michaela Grossa, več kot dva metra visokega zahodnonemškega plavalca, ki ima že od nekdaj težave z javnostjo, še posebno z novinarji. Ameriški poročevalci v Los Angelesu so ga krstili kar »fucking guy« — zajetaneč, kajti Gross je že po prvi zmagi v plavanju na 200 metrov prosto povzročil škandal, ko ga skoraj celo

uro ni bilo pred novinarje.

Na velikih tekmovanjih je običaj, da se prvi trije podvržejo takoj po tekmi izvirajočemu ognju novinarjev in običajno je zmagovalcem to v zadovoljstvo. Grossa so čakali tako dolgo, da je nekaterim prekipelo, sicer pa ni bilo prvič, da so ga zmerjali s polenovko, sfinjo iz Offenbacha, beštjo in podobnimi izrazi. Najprej so rekli, da se mora Gross razplavati. Potem je bil menda na antidoping kontroli. Potem ko je vodja ekipe kapituliral, »Za lase ga pač ne morem privleči sem« — in se je trener pridružil, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Zato dajmo! Reporterju radia Luksemburg je pri tem skoraj zbil mikrofona iz rok, češ da ga moti.

»Psihološkega pritiska ne poznam,« je rekel in pristavil, da je mislil, da bo Mike Heath nevarnejši.

Potem: »Vedno dam vse od sebe, potem pa je, kar je.«

Nato še zadnji odgovor na vpraša-

Zahodnonemški plavalec Michael Gross med tekmo 100 m metuljček (AP)

nje ali bo v prihodnje začel plavati tudi na 400 metrov.

»Zdaj to ni na dnevnem redu, zdaj mi to smrdi« in konec.

Pred nekaj dnevi so ga vprašali ali ne sanja tudi on kot vsi plavalci o tem, da bi nastopal za kako kalifornijsko univerzitetno ekipo.

»Ne, ameriški način življenja mi sploh ni všeč.«

Seveda so to vsi objavili. Ljubljene ameriškega občinstva Gross s

tem zagotovo ni postal. Tisti, ki ga poznajo, se ne čudijo. Ko je bil star dvanajst let, je rekel staršem, da plaval ne bo več pa pika. Pozneje se je premislil. Ko je bil prvič izvoljen za športnika leta, so ga čakali, da bi mu priredili slavo, on pa se je medtem preganjal s svojimi prijatelji iz Offenbacha.

Ko je bogati lastnik veleblagovnic Joseph Neckermann, ki je tudi odličen jahač, priredil športni ples, je bil

Gross s starši že na pragu, tedaj pa se je na lepem premislil in s plesom ni bilo nič, itd.

Ko se je lani vrnil z evropskega prvenstva v Rimu, so ga sošolci v Offenbachu vprašali kako je bilo, ko je osvojil štiri zlate kolajne. On pa: »Kar v redu.«

Gross plava predvsem zato, ker ga to silno veseli in ne zaradi zmag ali zaradi javnosti, trdijo tisti, ki ga poznajo. Pravijo tudi, da je v družbi svojih prijateljev zelo priljuden.

V Los Angelesu pričakujejo od nje štiri zlate kolajne. »To mi je čisto vseeno,« pravi Gross. »Ljudje, ki govorijo o tem, nimajo pojma. Nikdar nisem bil obremenjen z mislijo, da moram zmagati.«

V olimpijski vasi teka v majici z napisom »Sverige« (Švedska), ker misli, da ga zato ljudje ne bodo prepoznali in ga ne bodo nadlegovali.

Kdo ve — nemara mora biti človek neotesanec proge številka štiri, polenovka in sfinja, če hoče biti tako dober, kot je Michael Gross. In da je res tako dober, to je edino o čemer ne more biti dvoma.

mednarodni šport • domači šport • mednarodni šport • domači šport • mednarodni šport • domači šport

Danes tudi Roma in Napoli

Italijanski nogometaši bodo v okrivu priprav na novo sezono tudi danes odigrali vrsto prijateljskih srečanj. Vročekrvi neapeljski navijači bodo vendarle videli »na delu« tudi argentinskega asa Maradono na igrišču pa bo stopila tudi Roma, katere letos ne vodi več Liedholm, temveč njegov rojak Eriksson, ki pa ne bo mogel sedeti na klopi. Ekipo bo tako vodil pomožni trener. Današnji spored: Rendenese - Bologna, Nocera - Avellino, Caldaro - Roma, Castel del Piano - Napoli, San Teodoro - Perugia.

V soboto bo na vrsti tudi Udinese, ki se bo pomerila z Jesolom. Ostali sobotni spored: Caldaro - Roma, Trento - Verona, Modena - Inter, S. Christophe - Torino, Lucchese - Empoli, Carrarese - Pisa, Borgo Pace - Samb., Pinzolo - Fiorentina, Andalo - Cagliari.

kratke vesti - kratke vesti

Tonon v Veroni

MILAN — Italijanskega kolesarja Carla Tonona, ki se je hudo poškodoval na dirki po Franciji, so včeraj prepeljali iz bolnice v Annencyju na nevrokirurški oddelek veronske bolnišnice. Zdravstveno stanje Carla Tonona, ki je bil prve dni po nesreči v globoki nezavesti, se je te dni precej izboljšalo.

Mikkoli tretja etapa

CORDOBA (Argentina) — Na tretji etapi avtomobilskega rallyja po Argentini, veljavnega za svetovno prvenstvo pilotov in avtomobilskih hiš, je zmagal Finec Mikkola pred domačinom Recaldeom in Švedom Blomquistom (vsi trije na audi quattro). Na skupni lestvici pa še vedno vodi Blomquist pred Mikkolo in Recaldeom.

Independiente — Liverpool decembra na Japonskem

BUENOS AIRES — Srečanje med argentinsko enajsterico Independiente (južnoameriški prvak) ter Liverpoolom (evropski prvak) za medcelinski nogometni pokal bo 9. decembra na Japonskem. V Buenos Airesu zlasti opozarjajo, da bo to prvo odmevno športno srečanje med Argentinci ter Angleži po vojni za Malvinške otoke leta 1982.

Lendl še v vodstvu

GERLAND (ZDA) — Tudi po turnirju v Wimbledonu je češkoslovaški teniški igralec Ivan Lendl še vedno v vodstvu na posebni lestvici ATP. Lendl ima 158,29 točke, Američan McEnroe 158,23, njegov rojak Connors pa 137,36.

DOBERDOBCCI BOLJŠI OD SOVODENJCEV

Na turnirju v malem nogometu, ki so ga v Dobrdo priredili ob 15-letni šD Mladost, je zmagala domača ekipa. Dobrdo (na sliki) so v finalnem srečanju premagali Sovodence s 3:2

V soboto v Bazovici

Zarja - Triestina

Za sobotno tradicionalno prijateljsko nogometno srečanje med Zarjo in Triestino, ki je za tržaškega drugoligaša obenem uvod v novo sezono, vlada veliko zanimanje. Triestina se je namreč letos pošteno ojačila (njeni cilji o prestopu v prvo ligo niso nobena skrivnost), tako da bo to lepa priložnost za navijače, da si v Bazovici ogledajo najmočnejšo postavlo Triestine zadnjih let.

Triestina, ki je na priprave v Bazovico prvič prišla že pred nekaj leti (tedaj jo je vodil še Tagliavini), letos na odlično pripravljenem bazovskem igrišču trenira od 17. t.m. in bo ostala vse do prvih dni septembra. Pod večjo roko novega trenerja Giacominija, ki je zamenjal Buffonija, vadi dvakrat na dan, zjutraj

in popoldne. Giacomini skrbi predvsem za taktično pripravo, medtem ko se pomožni trener Zoratti ukvarja zlasti s telesno pripravo. Igralci sami kažejo izredno voljo do dela in so že v dobri formi.

Tudi pri Zarji z nestrpnostjo čakajo na to tekmo. Ekipo, ki pod silo razmer vadi le v večernih urah (pa še tedaj niso vsi na razpolago), bodo okrepili nekateri igralci iz drugih društev. Svoj nastop so že zagotovili Gabrielli in Maks Grgič (Gaja) ter Pipan (Vesna), verjetno pa bo na igrišču stopil še kdo drug.

Sobotno srečanje se bo pričelo ob 18. uri, cene vstopnic pa bodo 3.500 lir (s popustom 2.000 lir). Bazovci so poskrbeli tudi za okrepčilo, saj bo delovalo več založenih kioskov.

V soboto in nedeljo na Livku

Potrjeno sodelovanje med obmejnimi športniki

V soboto in nedeljo je bil na Livku pri Kobaridu tradicionalni turnir v malem nogometu, katerega se je udeležilo kar 16 moštev z obeh strani meje. Na turnirju so namreč sodelovale tudi štiri beneške ekipe, ki so tako potrdile dobro vpeljeno sodelovanje med športniki s Tolminskega in iz Nadiških dolin.

Prvo mesto na turnirju malega nogometa je osvojila ekipa iz Kamnika, ki je vsestransko dokazala najbolj dovršeno in uspešno igro. Tudi beneške ekipe so se dobro odrezale, saj se je Terčmun uvrstil na peto mesto.

KONČNA LESTVICA

1. Kamnik; 2. Livek I.; 3. Albatros Tolmin; 4. Razor; 5. Tarčmun

(Benečija); 6. Cesar (Kobarid); 7. Čezsoča; 8. Idrijsko; 9. Matajur (Benečija); Drežnica, Oddih (Nova Gorica); Brgin; Marsin (Benečija), Praprotno (Benečija), Livek II., in Žaga.

Po zaključni manifestaciji nam je Peter Zuanella, eden izmed teh, ki so organizirali nastop beneških društev na tem tekmovanju, dejal: »Turnir je vsestransko uspel, obenem pa potrdil prijateljske vezi, ki so se v zadnjem času vzpostavile med športniki z obeh grebenov našega Matajurja. Letos so namreč na turnirju malega nogometa sodelovala kar 4 beneška društva in upati je, da jih bo naslednje leto še več. Naše ekipe so se dobro izkazale, čeprav so

nekateri naletele že v prvem nastopu na neugodnega nasprotnika. Toda ne glede na končni izid lahko le trdim, da so se Terčmun, Matajur, Marsin in Praprotno dobro odrezali. Pohvala naj gre tudi organizatorju, oziroma športnemu društvu Livek, ki je dobro izpeljal to zanimivo športno prijateljsko manifestacijo.«

● ITALIJAN FRANCESCO CANCELLOTTI je v prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v North Conway (New Hampshire) s 7:6, 6:4 premagal Indijca Krishnana.

● AMERIČANKA EVERT LLOYDOVA je v finalu avstralskega teniškega prvenstva indoor s 7:5, 6:2 premagala rojakinjo Shriverjevo.

Na večdnevem praznovanju KŠD Vipava na Peči

Ob kotalkarski reviji tudi nogometni turnir

S kotalkarsko revijo, ki je bila v nedeljo popoldne, se je na Peči zaključilo večdnevno praznovanje KŠD Vipava, ki je poleg zabave in plesa obsegalo tudi nekaj športno-rekreativskih pobud.

Glede kotalkarske revije lahko povemo, da je povsem uspela, tako da je občinstvo s številnimi aplavzi nagradilo prizadevanja mladih nastopajočih in njihovih voditeljev. Na betonski plošči so se najprej predstavili starejši kotalkarji, ki so predstavili točko »Mornarji«, nakar so bili na vrsti začetniki, ki so predstavili točko palčkov. Po skupinskem nastopu »Ples pod dežjem« je sledil nastop para David Černic - Katja Tommasi ter posameznik Tanja Peteani in Barbare Kovic.

Na prireditvi so sodelovali tudi kotalkarji iz Ronk, medtem ko so

se v zadnjem trenutku morali svojemu nastopu odreči poletovci.

V okviru praznovanj pa je bil na Peči tudi turnir v malem nogometu za mladince. V konkurenci štirih ekip so zmagali mladi Sovodenci, ki so se uvrstili pred Mirenci, Vrhovci in Pečani.

IZIDI POSAMEZNIH TEKEM: Peč - Miren 2:4; Sovodnje - Vrh 2:2; Sovodnje - Miren 4:3; Peč - Vrh 2:4; Vrh - Miren 1:10; Peč - Sovodnje 0:6.

Vedno v zvezi s kotalkanjem pri KŠD Vipava povejmo, da so se mladi Pečani udeležili revije v Ronkah, v soboto pa bodo štirje izmed njih nastopili na mednarodnem tekmovanju za posameznike v Tolmeču.

Na sliki: prizor s kotalkarske revije na Peči.

Brezplačni abonmaji za tržaške študente

TRST — Tržaška hranilnica bo tudi letos daša na razpolago študentom višjih srednjih šol brezplačne abonmaje za prvenstvena srečanja Triestine. Do abonmaja imajo pravico tržaški študenti (rojeni med letoma 66 in 70), ki so se udeležili pokrajinske faze zadnjih mladinskih iger ali študentskega prvenstva. Interesenti morajo izpolniti prijavo, ki bo od jutri na razpolago pri vseh sedežih Tržaške hranilnice, izročiti pa jo morajo do 3. septembra na osrednjem sedežu hranilnice.

● NA MEDNARODNEM ATLETSKEM mitingu, ki bo septembra v Rietiju bo nastopilo tudi 23 sovjetskih atletov. Svojo prisotnost so zagotovili tudi češkoslovaški in bolgarski tekmovalci. Med slednjimi bo tudi nova svetovna rekorderka v skoku v višino, Andonova.

tržaški dnevnik

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984.

Danes, 2. avgusta, ob 20.30 deseta in zadnja predstava operete »Viktorija in njen huzar« P. Abrahama. Dirigent Oskar Danon, režija Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948).

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Hala Tivoli - Velika dvorana
V nedeljo, 19. avgusta, ob 20. uri: Heavy Metal Koncert leta - Iron Maiden.

kino

Ariston 21.15 »Ballando ballando«. Et-tore Scola.
Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Week-end di una porno moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »L'adorabile lingua di velluto«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.15 »Profetia«. Film je za vsakogar.

Grattacielo 17.30 — 22.00 »American gigolo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 16.30 — 22.15 »Jumbo l'elefante volante«. Walt Disney.

Aurora 17.00 — 22.00 »Mariette«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol Zaprto.

Vittorio Veneto 17.00 — 22.00 »Venom«. Oliver Reed, Klaus Kinsky. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere Zaprto.

Radio 15.30 — 21.30 »Messalina organo imperiale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 29 je odprta razstava FINIUM FRONS - EX-PRESS osmih slikarjev dežele Furlanije-Juljske krajine.

V galeriji Cartesius je na ogled drugi del razstave z naslovom »Pregled delavnice«. Gre za grafike 45 tržaških likovnih umetnikov.

izleti

KD Rovte - Kolonkovec priredi 27., 28. in 29. oktobra izlet z avtobusom na Koroško v nacistično taborišče Mathausen, Salzburg in Pliberk. Vpisovanje vsako soboto od 20. do 21. ure v društvenih prostorih v Ul. Monte Sernio 27 (bivše Campanelle) ali pa tel. na št. 827-528.

Danes pričetek Olimpiade v Trstu

Drevi ob 20.30 bodo uradno otvorili »Olimpiado v Trstu«, v organizaciji Tržaške autonomne turistične in letovišcarske ustanove. Predvajali bodo posnetke z olimpijskega dogajanja na velik ekran. Vse to pa v krasnem okolju, kakršnega nudi Grad sv. Justa. Vsak večer, pred neposrednim prenosom iz Los Angelesa, bo lahko občinstvo sledilo baletnim, glasbenim ter gledališkim predstavam.

Današnji program obsega posnetke s sablaškega predtekmovanja ter nogometni dvoboj med Italijo in Kostariko. CONI bo med odmori poskrbel za predstavitev tržaških »olimpijcev« med leti 1920 in 1930, lahko pa bomo prisostvovali tudi nastopom telovadcev in judoistov. Pokroviteljstvo nad prireditvijo sta prevzeli reklamna družba »Pool Spettacolo« iz Trsta ter CONI in omogočili, da je tako popolna in tudi tako draga naprava, to je veliki ekran, le prispela v naše mesto, kajti treba je pripomniti, da obstaja primerek takega ekrana le še v Rimu.

Tečaja za zdravstvene tehnike v okviru KZE

Na sedežu tržaške Krajevne zdravstvene enote se je pričelo vpisovanje k tečajem za tehnike v fiziopatologiji ter za radiološke zdravstvene tehnike. Oba tečaja bosta trajala tri leta, prvi pa obsega tri specifične usmeritve. Interesenti, ki morajo biti stari 18 let in morajo imeti dokončano višjo srednjo šolo, se za vpis in podrobnejše informacije lahko zgledajo na sedežu KZE, v Ulici Farnetto št. 3 (tel. 7765072).

OBVESTILO KZE

Tržaška Krajevna zdravstvena enota sporoča, da so na sedežih SAUB v teku obnavljanja potrdil, s katerimi bodo lahko zainteresirani izvzeti plačevanja tikteta na zdravila. Obnavljanje se bo nadaljevalo še po 30. juniju. Zainteresirani morajo prošnji za obnovo priložiti fotokopijo obrazcev 740, 101 ali 201.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Odbor KD Primorsko - Mačkolje se toplo zahvaljuje nastopajočim gostom in vsem, ki so delali in poskrbeli za lep uspeh letošnje šagre.

ŠD Vesna prireja v Križu na »Klanec« jutri, v soboto, v nedeljo in v ponedeljek VASKI PRAZNIK. Poskrbljeno za ribe, meso na žaru in domačo kaplico. Vsak večer ples z ansamblom Pomlad.

KD J. Rapotec priredi 4., 5. in 6. avgusta ŠAGRO. Program: v soboto in nedeljo ples z ansamblom Ottavia Braika; v ponedeljek bo igral ansambel Aries. V soboto otroški ex tempore; v nedeljo nastop godbe iz Privdora, sledilo bo nagrajevanje otroškega ex tempore. Vabljeni.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 2. avgusta BOJAN

Sonce vzide ob 5.50 in zatone ob 20.32 — Dolžina dneva 14.42 — Luna vzide ob 11.48 in zatone ob 23.27.

Jutri, PETEK, 3. avgusta LIDIJA

Vreme včeraj: temperatura zraka 28,2 stopinje, zračni tlak 1018,2 mb rahlo pada, veter 6 kilometrov na uro severozahodnik, vlaga 61-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Stoppa, Sara Radetti, Christian Rodriguez, Francesco D'Adamo.

UMRLI SO: 51-letna Maria Nella Cociancich, 72-letni Giuseppe Amari, 85-letni Francesco Iagodin, 77-letna Maria Voivoda vd. Angelini, 88-letna Antonia Millo, 75-letna Virgilia Maisani por. Giurati, 79-letna Iolanda Tonel por. Valenti, 61-letni Amadio Aita, 75-letna Marta Taucar por. Bronzin, 82-letna Argia Lanpritt vd. Maraspin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Montorsino 9, Trg Valmaura 11, Sesljan, Bazovica, Zavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Sesljan, Bazovica, Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

PRODAM otroško posteljico in voziček. Telefon št. 730-495.

PRODAJAM renault 5/1300 iz leta '80 v odličnem stanju. Cena 4.800.000 lir. Telefon 220-637 od 19. do 20.30.

PRODAM Fiat Panda 45, letnik '80, prevoženih 29.000 km, svetlobele barve, za 4.700.000 lir. Tel. 040/826-084.

KUPIM šolske knjige za prvi letnik liceja »F. Prešeren«. Tel. 226-140 v jutranjih urah.

V ZGONIKU je odprl osmico Miro Zigon. Toči belo vino in teran.

ŠKRK BORIS je odprl osmico »Pod lipo« v Repnu 130.

IŠČEM knjige za 1. razred DTTZ žiga Zois. Tel. 040/55711.

PRODAM Fiat 500 v odličnem stanju. Telefonirati po 20. uri na 040/200-877.

OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mahinjah.

V SAMATORCI sem 20. t.m. ob večernih urah izgubila denarnico z dokumenti. Poštni najditelj naj telefonira na 575-145.

PRODAM kmečko hišo z zemljo v Sovodnjah. Informacije na upravi Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. 24. maja 1, tel. 83382.

MATEMATIKO in fiziko inštruiram za popravne izpite. Informacije po telefonu (003865) 21972.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosić - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

darovi in prispevki

Ob življenjskem jubileju dr. F. Škerlja daruje Albina Baučer 200.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na sestro Marijo Daneu daruje Stanko 100.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na sestro Marijo Daneu daruje Karel 100.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na Ivano Montagna vd. Stranj darujeta Miro Žerjal in Tereza 30.000 lir za VZPI-ANPI v Boljuncu.

Ob 40. obletnici smrti Jožefa Slavca darujejo žena Josipa, sin Slavko in hči Mira 30.000 lir za KD V. Vodnik in 30.000 lir za moški pevski zbor V. Vodnik.

Ob 6. obletnici smrti Viktorja Čuka daruje žena Francka (Trebec 109) 20.000 lir za godbo »V. Parma« in 20.000 lir za Primorski dnevnik.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

13.00 Poletni maraton
13.30 Dnevnik
13.45 Gli schiavi più forti del mondo film
15.15 Hollywood
16.10 Risanke
16.30 Le avventure di Rin Tin Tin TV film
17.00 Kojak - TV film
17.50 Il fedele Patrash - risanke
18.10 Al Paradise
19.40 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Colosseum - Ljudje in živali
21.30 I cento cavalieri - film
Igrajo: Mark Damon, Antonella Lualdi, Rafael Alonso
22.30 Dnevnik
22.35 Drugi del filma
23.25 Kronika italijanskega filma
24.00 Dnevnik in Vremenske razmere

Drugi kanal

10.30 Olimpijske igre
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.15 Due e simpatia - nadalj. dneva

14.30 Kviz, glasba, filmi za skupno popoldne
16.25 Guardia, guardia scelta, brigadiere e marescialo - film
Igrajo: Alberto Sordi, Peppino De Filippo
18.00 Olimpijske igre
19.45 Dnevnik
20.30 I ragazzi di celluloido n. 2 nadaljevanka
21.55 Dnevnik - Večerne vesti
22.05 Che si beve stasera?
22.55 Dnevnik - Zadnje vesti
23.00 Olimpijske igre
Tretji kanal
19.00 Dnevnik
19.20 Deželni program
20.00 Šola in vzgoja
20.30 - 23.10 Šport in spektakel
Rim kliče Los Angeles
21.40 La bionda esplosiva - film
Igrajo: Jayne Mansfield, Tony Randall, Besty Drake
23.10 Dnevnik
23.35 Kamera in spomin
23.45 Speciale Orecchicchio glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

9.50 Videostrani - olimpijske novice
10.00 Kumanovo: Ljudsko zborovanje ob 40-letnici ASNOM
13.35 Olimpijska kronika
14.25 Olimpijski pregled
16.00 OI: gimnastika - ženske
18.05 Poročila
18.10 Trapollo HH 33: Sin sonca - nadaljevanka
18.40 Risanke
18.45 Čas, ki živi: Pionirski odred
19.15 Risanke
19.30 Dnevnik
20.00 Lov za zakladom: Katmandu - kviz
21.05 Življenje Verdija - nadalj.
22.15 Dnevnik
22.30 Navdušenje Franka Steina kratki film
22.45 Olimpijska kronika
23.30 Olimpijski pregled
1.00 Olimpijska kronika 3
1.25 OI: košarka (m)
Jugoslavija - Brazilija neposredni prenos

Zagreb

13.35 Olimpijska kronika
14.25 Olimpijski pregled 1
16.00 OI: gimnastika
ženske ekipno
18.00 Poročila
18.05 TV koledar
18.15 Junaški rod - otroška serija
20.00 Politični magazin

21.05 Padec Italije - jugoslov. film 2. del
22.00 Dnevnik
22.20 Mali koncert
22.45 Olimpijska kronika
1.25 OI: košarka
Jugoslavija - Brazilija
Koper
14.00 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
DEVIN - NABREŽINA — Septembra nov župan
TRST — »IL PICCOLO« — nova uprava in novi direktor
ZABNICE (UD) — Dom Mangart
GORICA — Mostovi čez Sočo
TRST — Pocenji kopanje na obali
GORICA — Kopanje v Soči

14.25 Olimpijski pregled
16.00 OI: gimnastika
ženske posamezno
18.00 Odprta meja
18.30 Narodna glasba:
Španski balet Maria Rosa
19.30 TV D - Stičiče
19.50 Vtisj z Japonske
20.20 OI: gimnastika
ženske posamezno
22.20 TV D - Vse danes
22.30 Besede in glasba
23.00 Zeit im Bild - Čas v sliki
23.30 Olimpijski pregled

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 In casa Lawrence - TV film
9.15 Alice - TV film
10.15 Phyllis - TV film
10.45 Perdono - film
Igrata: Joan Crawford in Dennis Morgan
12.00 I Jefferson - TV film
12.25 Lou Grant - TV film
13.25 In casa Lawrence - TV film
14.25 Fiori nella polvere - film
Igrata: Greer Garson in Walter Pidgeon
16.25 Mary Tyler Moore - TV film
17.00 Hazzard - TV film
18.00 Tarzan - TV film
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Baretta - TV film
20.25 Festivalbar - DeeJay Star spektakel
23.00 I Jefferson - TV film
23.30 Šport

RETEQUATTRO

8.30 Risanke
8.45 Arrivano i Superboys - risanke
9.15 Aspettando il ritorno di papà
9.30 Shazzan - risanke
10.10 TV novela - Magia
10.50 Fantasilandia - TV film
11.45 Tre cuori in affitto - TV film
12.15 Risanke
13.10 Prontovideo
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 Consegna a domicilio - film
17.00 Risanke
18.00 Truck Driver - TV film
18.50 Tre cuori in affitto - TV film
19.25 Chips - TV film
20.25 Charlie's angels - TV film
21.30 I giorni del Padrino - nadalj.
23.15 Quincy - TV film
00.15 Baby killer - film

ITALIA 1

8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Mercanti di uomini - film
11.30 Maude - TV film
12.00 Giorno per giorno - TV film
12.30 Lucy show - TV film
13.00 Bim bum bam

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Mozaik. Rekreatije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanem spletu glasbeno-zabavnih melodij in pesmi; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Črtica; 10.10 Koncert; 11.30 Opoldanski zbornik; Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Tone Svetina: »Ukana«; — vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: — Sprehodi po tržaških predmestjih: (24) »Še nekaj zanimivosti o Kolonji«; 16.00 Natečaj slovenskih popevk v začetku stoletja; — vmes: Glasbeni listi; 17.10 Klasični album: Gioacchino Rossini: La cambiale di matrimonio, operna enodejanka; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro. Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Danes na valju radia Koper; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.33 Pesmi in plesi narodov sveta: Indonezija; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Glasbena oddaja; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Glasbeno popoldne; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Jugoslavija — vse o turizmu in počitnicah; 18.00 Jugoslovanski glasbeni trg; 18.45 Grožnjan '84 - mesto mladih; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 11.00 Divertimento 1889; 11.20 Glasbena oddaja; 13.15 Olimpijske igre; 13.25 Master; 15.00 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Popoldanski spored; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Olimpijske igre; 19.20 Verska oddaja; 19.27 Audiobox; 20.00 Radijska priredba; 21.35 Glasbena oddaja; 22.50 Iz parlamenta; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 La scalata - radijska priredba; 9.10 Vacanze premio; 10.30 Ma che vuoi? La luna?; 12.10 Deželni program; 13.50 Olimpijske igre; 15.00 Radijska priredba; 15.37 Estate attenti; 19.50 Šola in vzgoja; 20.10 Spektakel; 21.00 Canta uomo canta; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.40 Radio 2 jazz - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba — vmes: Minuto za EP; 4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 5.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika; 6.20 Rekreativna; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolanje; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znanje melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 — Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 in Glasba; 18.00 Radioteka; 18.30 Pianist Friedrich Gulda igra Beethovna; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s klaviristom Miho Kraljem; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napovedi; 21.05 Literarni večer - Slovenski prevajalci - Janko Moder; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 23.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nočno - Osip Nandelstam: Črno sonce; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

TELEPADOVA

14.00 Mama Linda - TV film
14.45 Gli emigranti - nadaljevanka
15.30 Cara a cara - TV film
17.00 Star Trek - TV film
18.00 Risanke
19.30 Mama Linda - TV film
20.20 Anche i ricchi piangono TV film
22.00 Bacio di fuoco - film
23.00 Lancer - TV film
23.30 La notte ha mille occhi - film

TRIVENETA

14.30 La moglie nuova - film
16.00 Filmski program
16.30 TV film
17.30 TV film
18.30 Kronos - TV film
19.30 The Outsiders - TV film
20.30 Le prigioniere dell'isola del diavolo - film
22.00 L'incredibile dottor Hogg TV film
23.30 Rassegna di tappeti orientali

TELEFRIULI

14.30 Cara a cara - TV film
15.45 La grande rapina - film
17.15 Risanke
18.15 Cara a cara - TV film
19.30 Dnevnik
20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
21.00 Vesti v nemškem jeziku
21.30 Ho sposato un demonio - film
23.30 Prima dell'uragano - film

Na festivalu v Pulju ni bilo presenetljivih filmov

Napredki vidni le pri manjših produkcijah - Večina filmov govori o domačih, jugoslovanskih problemih

Puljski festival, ki se je pričel z ognjemeti v Areni se je prav tako uradno končal v Areni s podelitvijo nagrad. Najprej si je v soboto občinstvo ogledalo edini partizanski film letošnje produkcije VELIKI TRANSPORT, nato pa je bila na vrsti precej klavarna podelitev nagrad. Nekaj dobitnikov nagrad ni bilo prisotnih, zato pa smo si lahko ogledali predstavnik proizvođačev hiš, tega z areno maskerke Berte Meglič, onega z areno najboljšo igralko Sonjo Savič. Igralka, ki je dobila nagrado za žensko epizodno vlogo pa je v Areni

nadaljevala spektakel, ki ga je začela zjutraj med tiskovno konferenco, skratka, ni sprejela nagrade. Publikacija je končno le pobesnela (letos so bili namreč zelo potrpežljivi) in žvižgov ni hotelo biti konec. Z njenim nastopom je hotela igralka predvsem izraziti nezadovoljstvo za delovanje žirije, ki pa je bilo letos dejansko skorajda neoporečno. Pri tem pa moramo tudi pomisliti na dejstvo, da letošnja jugoslovanska produkcija ni predstavila nobenega takega filma, o katerem bi lahko govorili še čez deset let. Letošnji filmi, vsaj tisti, ki

si jih lahko gledal do konca ne da bi zaspal, so bili približno vsi na istem nivoju. Ni bilo v pozitivnem smislu velikih izjem, so pa predstavili tudi nekaj tako nemogočih filmov, da so ljudje vztrajali v kinodvorani iz gole radovednosti, kje so meje za sne manje slabega filma. V Pulju pa smo videli tudi nekaj zanimivih kombinacij izrednih filmskih delavcev (glej kamero Karpa Godine), ki so sodelovali pri slabem filmu (glej Ujed andžela Lordana Zafranovića).

Sicer pa je glavni cilj vsedržavne festivala v Pulju ta, da se beležijo uspehi in napredki jugoslovanske produkcije, oziroma, da se nekaterim filmom ali avtorjem pripravi odskočno desko v svet. K beležkam uspehov lahko pripišemo predvsem objektivni napredek slovenskega filma, ki je predstavil v Pulju zanimive mlade igralce in režiserje, obenem pa dokazal, da se lahko piše tudi dobre scenarije. Problem pisanja in prilagajanja scenarija pa je od vedno eden izmed neresenih hrib jugoslovanskega filma. Ni namreč naključje, da je dobitnik letošnjega Grand Prix film, ki sloni na uspešnem gledališkem scenariju. Kot tudi ni naključje, da je dobitnik arene za moško vlogo tisti Danilo Stojković, ki je igral Balkanskega špijona v istoimenskem gledališkem delu.

Puljski festival pa niso samo filmi v konkurenci, torej tisti, ki so na

kakšen način odnesli vsaj eno zlato areno, ampak so tudi vsi ostali, ki nam dajajo globalno sliko smernic prisotnih v jugoslovanskem filmu. Te smernice pa so posebno važne in zanimive, če nanje pogledamo iz sociološkega zornega kota. Pustimo za enkrat analizo tehničnih in umetniških prvin filmov in pogledajmo malo, kakšen svet nam razkriva film. Kakšni so problemi, ki najbolj prevzemajo filmske avtorje? Jugoslovanski film je v nekem pogledu edinstven, saj iz njega hote ali nehotе sevajo realni, vsakdanji problemi Jugoslavije.

Vzemimo npr. problem ženske. V filmih smo ženske videli v glavnem v treh oblikah, v prvih dveh, čisto stereotipnih, kot balkansko ženo, ki doma gara ali pa kot lepo dekle - telo brez posebnega delovanja možganov. Do tu nič novega. Zanimiva pa je tretja oblika pogleda na ženski svet in to ne samo iz strani predstavnikov moškega spola. Obstaja in uspeva lik frustrirane enakopravne ženske, ki si je priborila svoj dober socialni status, je pa zato izgubila najbolj elementarna življenjska faktorja, duševni mir in ljubezen. Lik take penalizirane ženske številčno stalno raste. Prav tako je v razmahu problematika konfliktov med mlajšo generacijo in starši, medtem ko je tretja generacija (dedi, tete itd.) spet v redu. Starši predstavljajo kritiko določenim težnjam današnje Ju-

goslavije, kjer je dejansko obstoječe malomeščanstvo trn v peti socialistične države. Tudi občutek brezizhodnosti pri mladoletnikih izhaja iz konfliktov s prvo povojno generacijo. To pa je spet tista generacija, ki ne čuti več potrebe po zgodovinskem partizanskem filmu ampak skuša prodreti globoko v pomen partizanskega bivanja, v intimne posledice vojne (Lazar), v še ne čisto jasno povojno politiko. Socialnim in političnim analizam lahko še dodamo nerazrešen problem ljubezni mladostnikov, ki se marsikdaj veliko ne oddaljuje od Ingoličeve »Gimnazije«, medtem ko se tudi v jugoslovanskem filmu pojavi fenomen ugrabljenih otrok. Zato, da bomo dosledni do kraja, pa moramo omeniti tudi prvi jugoslovanski film popolnoma posvečen mamilo, Pejsaži v megli. Ideja kot taka, film o narkomanih, bi in verjetno tudi bo, odprla pot novemu podžanru, saj dovoljuje spajanje nekaterih izmed najbolj priljubljenih konstant jugoslovanskega filma, problemi z mladino, spolnost in družbeno kritični pogled na svet. V takih filmih pa bi gotovo lahko nastopil Bata Živojinović, in tako bi zadostili tudi potrebam vseh, ki brez Bate ali Ljubice Samardžić sploh ne pojmujejo filmske produkcije v Jugoslaviji.

(P.S. film Pejsaži v megli je bil nepopisljivo grd).

Prizor iz filma »O pokojniku vse najboljše«, edini jugoslovanski film, ki ga bomo videli v Benetkah.

Boštjan Vrhovec govori o filmu »Leta odločitve«

V kroniki puljskega festivala smo med nagrajenimi zabeležili in predhodno tudi napovedali zlato areno za scenarij slovenskemu filmu »Leta odločitve« režiserja Boštjana Vrhovca, s katerim smo imeli prijetno srečanje po razglasitvi nagradencev. Iz daljšega pogovora lahko objavimo le skróčen intervju zaradi običajne stiske s prostorom:

Vpr.: Torej nagrada za najboljši scenarij. Nekaj nam povej o tem čisto posebnem načinu pisanja scenarija in dela s scenarijem.

Odg.: To sta dva principa delanja filma: ali si režiser sam napiše scenarij ali ga dobi že napisanega in si ga potem prilagaja. Pri nas je bil običaj, da je bil režiser kompleten avtor, in potem so včasih bili scenariji-filmi takšni kot pač so. V svetu je navada, da piše scenarij mnogo ljudi, potem drugi napišejo dialoge... Pri nas te prakse skorajda ni. Branko Gradišnik je v glavnem sam pisal scenarij, jaz sem pomagal pri izdelavi dramaturške strukture oblike, tako da je bil stalno prisoten pristop režiserja. Kasneje je pristopil še Denis Poniž.

Vpr.: Dober scenarij, to je dobra podlaga, omogoča boljše snemanje filma...

Odg.: Če režiser dela scenarij sam, potem pri realizaciji filma potencira, oziroma, se ne more izogniti tistim napakam, ki so v scenariju. Mi smo poskušali izdelati, tako obliko filma-scenarija, da bi se pozneje ne lovili več. Rezultat tega dobrega dela predpriprav filma je v tem, upam, da je film dobro narejen in primerno prirejen prikazovanju v kinodvoranah.

Vpr.: Poleg tega ima film tudi dobro scenografijo, kljub temu da če se ne motimo, je bil posnet v studiu.

Odg.: Vsi posnetki so v studiu, ker se je

izkazalo, da je boljše rešitev g'ede samega postavljanja luči, dela s kamero. Poleg tega pa se je tudi finančno izplačalo.

Vpr.: Koliko pa je stal film?

Odg.: Eksternih stroškov, to je denarja, ki ga je ekipa lahko porabila, je bilo milijardo pa sto starih dinarjev. Omejeni pa smo bili zaradi filmskega traku, saj smo razpolagali le s 13.000 metri tako da smo morali prej vse dobro pripraviti, ker bi ne bilo mogoče eksperimentirati. Film pa je dolg 2.400 metrov.

Vpr.: Rabili ste samo eno kamero?

Odg.: Da. To pa tudi zaradi samega koncepta in principa dela. Film je v dolgih kadrih, malo je planov in kontraplanov, kjer bi prišla v poštev druga kamera. To smo delali drugače, z nekakšnimi skoraj kader sekvencami. Je to bolj zahtevno ampak meni odgovarja.

Vpr.: Torej ste morali pripraviti vse že od začetka. Običajno se filme snema s 80.100.000 metri.

Odg.: To se dela v tujini, kjer je filmski trak kot papir za pisatelja. Pri nas je količina omejena, je pa bilo od začetka že vse zamišljeno, ker drugače ne bi mogli filma do konca izpeljati, ker je zgradba filma tako izrazito mozaična in se šele na koncu, ko se vse kocke oziroma, ploščice zložijo, in če pogledaš z neko distanco vidiš podobo kako ti ljudje-lik v filmu funkcionirajo, oziroma kaj pripovedujejo.

Vpr.: Tematsko film popolnoma razbije določeno pojmovanje slovenskega sveta. Razbije neke tradicije. Kako je bilo sprejeto, ko ste predložili scenarij?

Odg.: Z direktorjem Viba filma smo bili v kontaktu že od same ideje in je spremljal raz-

voj nastanka filma. Mislim, da je v trenutni situaciji slovenske kinematografije to potreben film. Poskušali smo govoriti o neki temi, ki izhaja iz nas, kajti prvo vodi, ko smo film pripravljali, je bilo to, da hočemo govoriti o nas samih, o mladih ljudeh in o družbi, v kateri ti ljudje živijo. Film smo postavili v leto 1973 ker se po svojih značilnostih junak ni mogel roditi kasneje od leta 52, travme, ki jih doživlja, pa so travme 20-letnika. Problemi, ki jih mora Peter reševati, so pogojeni od obdobja, ko človek išče svojo afirmacijo, svoje mesto v svetu.

Vpr.: Imamo različne registre gledanja. Če gledamo na primer na lik matere, izhaja iz Cankarja, v tem filmu pa je od začetka do kraja iskanje resnične materine figure.

Odg.: Branko je od vsega začetka rekel, da hoče razbiti ta mit cankarjanstva. Mati, ki zapusti svoje otroke, tako da zanju skrbi oče: posledica je, da sta takšna, kakršna pač sta. Peter pa v bistvu v svojih ženskah išče lik matere. Po eni strani je to polasčevalska Cveta, intelektualna pocestnica bi lahko rekli; po drugi strani pa je Leni, ki je čista dobrota, usmiljenje žrtvovanje za drugega. Ona žrtvuje sebe, da bi lahko bilo omogočeno Petru nekaj boljšega. Ta dobrota se izkaže v njeni žrtvi, ker ni uspela, da bi spravila Petra na pot, za katero misli, da je prava; Peter postane ob koncu tak kot njegov oče.

Vpr.: V slovenskih filmih se skušajo prikazovati neki upori, ki pa zgleda, da zaidejo v tezo, da se sploh nima smisla več bojevati, npr. če gledamo na Petrovega brata.

Odg.: Petrov brat se je umaknil, ostal je na istih pozicijah od leta 68. Pravi: 'Jaz sem dal mojo revolucijo skozi, sem se skušal upirati,' zato je ostal na obrobju življenja in živi svoje pošteno življenje naprej. Se ni podredil

nobeni strukturi in ostaja to, kar je. Peter poskuša, lahko pa samo moralno in etično propade. Življenjsko ne propade, saj vstopi v strukture, proti katerim se je boril, v življenju bo uspešen. Nasledil bo očeta kot neke vrste novi oblastnik, ki bo ravno tako brez usmiljenja pregazil ljudi, kar se izkazuje v zadnjem kadru. Je pa prepričano gledalcem samim, da razbirajo, a je Peter pozitiven ali negativen junak.

Vpr.: Nastaja morda v Sloveniji skupina novih filmskih ustvarjalcev, filmarjev, ki odpirajo novo pot?

Odg.: Vsekakor mladi ljudje gledamo na stvari malce drugače kot starejši. Ne vem, če je zdaj to nova pot. Film ni samo zgodba, ampak gre tudi za oblikovanje strukture filma, oblikovanje kadrov; če filme gledaš z odprtimi očmi; delaš tudi film na nek drug način. Mi smo poskušali narediti mozaično strukturo filma z dolгими sekvencami, govorili smo na nek drugačen način, in zgleda, da nam je to tudi precej uspelo. Če bo možnost za še kakšno delo, bomo ostali pri današnjem času, pri vzrokih zastajanja v našem času, in bomo skušali probleme ne samo nakazovati, ampak jih tudi poskušali s filmom samim na neki način razreševati.

Vpr.: Nova smer slovenskega filma bi lahko marsikaj naučila tudi druge po Jugoslaviji, kjer ni iskanja novega, ampak večina pomeni komedij.

Odg.: Filmi so potrebni, oboji. Film je kinematografija, industrija. Žal se pri nas film ne izplača. Če pa bi ostali samo pri temu, da je film samo zabavna industrija, ne bi bilo več slovenskega filma. Mislim, da morajo biti naši filmi zasidrani v našo zavest in prispevati k ohranjanju naše identitete.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

209.

Vse bolj je čutil nevarnost. In kam naj bežijo, ko ne vedo, kje je kakšna vrzel?

Smeli je gledal, kako skozi jutranji čad prodira sončna luč. Namesto da bi mislil na bitko, je razmišljal o sili, ki prižiga in ugaša to veliko žarečo kroglo. Že kot otrok se je rad zazrl v nočno zvezdno nebo ali pa je premišljeval o soncu. Bil je otožen, razmišljajoč deček, hkrati pa sta ga navdajali uporniška sla in želja, da bi vodil druge.

Mati, ki je v njem videla predvsem svojo podobo, je želela, da bi bil duhovnik. To je bil pravzaprav sen vsake podeželske matere, ko so v šoli ugotovili, da ima talentiranega otroka. Postal je bogoslovec, čeprav je imel dvojno naravo. S pogledom v zvezde je iskal boga, počelo, vzrok veselja, druga, praktična narava pa je bila uporniška. Nezadovoljen s krivičnim svetom in preklestvom zgodovine se je zapisal tistim, ki bi bili radi spremenili svet in človeka, če ne zlepa, pa s silo.

Vojna je izoblikovala v njem drugo naravo. Namesto misijonar je postal revolucionar, namesto razmišljajoč, vse odpuščajoč duhovnik je postal aktivist in borec revolucije.

Bolezen — čir na želadcu — pa ga je vrnila k razmišljanju. Bolečinam telesa so se pridružile bolečine duše.

Sam do sebe dosleden ter duhovno obremenjen z dolžnostjo in osebnostno odgovornostjo, ni prenašal dejanj, ki bi jih lahko šteli za nemoralna; bil je nagel v sodbah in ukrepanju.

V tem sta si bila s Karlom nekoliko podobna in zategadelj tudi blizu.

Smelemu ni ušlo, v kakšnih skrbih je Karlo, ki so ga imeli za neustrašnega.

»Ne tuhtaj, Smeli, minilo bo, ko bo počilo,« je dejal Karlo. »Prvi strelji bodo odločilni.«

»Mislim, da bodo odločilni zadnji.«

»Tudi mogoče, Smeli.«

»Karlo, ali veruješ v boga?«

Začuden, da ga sprašuje Smeli o bogu v tem nemogočem položaju, je odvrnil:

»Niti v človeka ne, kaj šele v boga.«

»Grob si. Težko boš živel, če boš slučajno preživel to vojno. V kaj potem veruješ?«

»Samo v boj, ta je večni. Mati me je učila drugače. Zelo je pobožna ali bogu vdana, kot pravi sama. Vera ji daje moč, da vztraja.«

»Saj tudi nam daje moč vera, Karlo, samo drugačna. Tudi komunizem je vera; jaz sem pustil boga in se ves utopil v to novo utopijo. Kazno je, da človek brez tega ne more napredovati!«

»Nekateri lahko, Smeli. Večina misli od danes do jutri in se prepušča toku. Jaz na primer v tem trenutku ne mislim nič drugega kot to, kako bomo preslepili Italijane in se rešili.«

»Naraven in nagonski človek si. Jaz sem kompliciran. V vsaki mejni situaciji razmišljam, ali res ni boga in ali bo človek znal živeti sam, brez njega.«

»Jaz se ukvarjam samo s tem, kako preživeti.«

»Se bomo rešili ali bomo padli, Karlo?«

»Rešili se bomo, nekaj pa jih bo padlo, preveč jih je; tudi če ne bi nihče meril, jih bo nekaj zade-

tih. Odkar sem bil ranjen, ne mislim več, da je ne morem skupiti.«

»Se bojiš?«

»Bojim se, a ko bo počilo, se ne bom več.«

»Lahko se zgodi, da padeva oba, Karlo; smrt voham.«

»Ni čisto tako, Smeli, več možnosti je, da bova ostala živa. Tu poznam ozemlje kot svoj žep. Vem za vsako stopinjo, koder se bomo prebijali.«

»To me veseli, toda do mraka je še cela večnost negotovih trenutkov.«

»Ko se borba začne, bo čas hitro stekel,« je rekel Karlo.

Oba sta gledala v smer, od koder so pričakovali Italijane. Izvidnik je prišel sporočit, da na hribu nasproti njim postavljajo minomete.

Pokrajina je zablestela zeleno, v sončni luči je bila bohotna in vabljiva kot mlada ženska.

»Imaš dekle, Karlo?« je vprašal Smeli, ki je rad preskakoval z misli na misel.

»Nimam je. Pustil sem jo, ker me je njena mati razočarala in užalila. Hči ni nikoli daleč od matere.«

»Škoda, Karlo. Pravijo, da ljubezen pomaga vztrajati v boju.«

»Ali pa te pogubi. Mislim, da je nagon obstoja močnejši od nagona po nadaljevanju vrste.«

»Kaj veš, Karlo, ljubezen in smrt sta večni ugan-

ki... Jo morda še ljubiš?«

»Najbrž.«

»Voham, da je smrt blizu.«

»Čim več razmišljam o smrti, tem bolj mi je tuja, tem manj jo razumem.«

»Karlo, jaz pa sem vdan v usodo. Če preživim to hajko, boš ti moj namestnik. Midva bova vzdignila vso Primorsko v upor. Samo da se srečno prebijemo!«

Dolga razprava o gospodarski krizi na zadnji seji pokrajinskega sveta

Odobrili so dva upravna sklepa

Torkova seja pokrajinskega sveta je bila pretežno namenjena razpravi o gospodarski in zaposlitveni krizi na Goriškem. Preden preidemo k poročilu o razpravi, naj nam bo dovoljena kritična ugotovitev. Seja se pričela s skoraj enournim zamudo, ker je v začetku manjkala več kot polovica svetovalcev, nato pa se je zavlekla celih šest ur. Človek bi pričakoval, da bodo v tako dolgem času obravnavali večino 36 točk na dnevnem redu. Pa ni bilo tako. Končni obračun obsega samo dva odobrena sklepa in resolucijo o gospodarskih vprašanjih. Vsiljuje se grenka ugotovitev, da bo t.i. vlak gospodarske obnove šel mimo nas, ko bodo ponekod še razpravljali, kam naj bo usmerjen.

Po uvodnih interpelacijah, kome-moracijah nekaterih osebnosti, ki so umrle v zadnjem času, in pozitivni oceni organizacije in poteka mednarodnega odbojarskega mladinskega turnirja, je seja prešla v živo z nadaljevanjem razprave o gospodarskih vprašanjih. Diskusija o tej problematiki se je pričela že na prejšnji seji sveta, povod zanjo pa je dala predstavitev resolucije KPI o zaposlitveni krizi v industriji. Na prejšnji seji je odbornik za programacijo podal izčrpno poročilo o kri-

zi, v tšek pa so bili na vrsti posegi predstavnikov političnih skupin v pokrajinskem svetu.

Z dolгими posegi so prispevali k razpravi Cej in Mofferdinova (PSI), Poletto (KPI), misovec Cosma in Bergamin (KD). Ne da bi se spuščali v podrobnosti posameznih posegov, lahko povemo, da so se govorniki dotaknili krize podjetij z javno soudeležbo, ki še vedno predstavljajo večji del goriške industrije. Izid iz krize je treba iskati v ohranitvi prisotnosti javnih udeležb, vendar s pogledom tudi na nove, moderne vrste proizvodnje. Treba je tudi upoštevati druge možnosti kot je gospodarski del osimskih sporazumov, pravilna uporaba zakona 115, obnova goriške proste cone, okrepitev avtonomnega računa za blagovno izmenjavo, vloga tržiškega pristanika in s tem v zvezi cestnih povezav, razvoj kmetijstva in turizma ter druge možnosti, ki so jih našli posamezni svetovalci.

Po tej obsežni razpravi je bila sprejeta resolucija, ki jo je predstavilo pet večinskih strank. Skoraj pet tipkanih strani dolga resolucija v bistvu obvezuje pokrajinski odbor naj si prizadeva skupaj z drugimi dejavniki za spremembo načrta Fin-

cantieri, ob upoštevanju, da je zaradi politično-gospodarske situacije v pokrajini potrebna prisotnost javnih udeležb. V resoluciji je še rečeno, da je potrebno sklicati 3. deželno konferenco o javnih udeležbah, uporabiti sredstva zak. 115 za uravnoteženje gospodarstva na Goriškem in si prizadevati za dodelitev fondov EGS za regionalni razvoj našim krajem.

Resolucijo je podprlo 10 svetovalcev večine in 4 komunisti, ki pa so se pri nekaterih točkah vzdržali ali glasovali proti. Proti je glasoval tudi misovec. Pred tem je svet zavrnil podobno resolucijo KPI, ki je vsebovala predlog za ustanovitev operativnega odbora za obrambo gospodarstva, ki naj bi ga sestavljali predstavniki krajevnih uprav, strank, sindikatov in gospodarstvenikov.

Pokrajinski svet je nato odobril še sklep o nujnih popravilih v vrednosti 110 milijonov za odpravo usada na cesti Bračun - Dolenje, ter sklep za nabavo posojila v višini 200 milijonov za nakup novih avtobusov APT. Podjetje bo namreč kupilo 13 novih avtobusov, predvideni strošek skoraj poltretje milijarde lir pa bo pretežno krila dežela. Pokrajina bo prispevala z najetim posojilom.

Za šolsko menzo in knjige

Tudi letos deželne podpore dijakom za pravico do študija

Tudi letos bodo učencem in dijakom srednjih šol dali iz deželnih sredstev nekaj denarja, upoštevajoč določila deželnega zakona o pravici do študija. Deželna uprava je že okvirno porazdelila denar ter ga namenila šolskim okrajem, konkretno pa bodo denar porazdelile občinske uprave.

Tudi letos bo poskrbljeno za šole s slovenskim učnim jezikom. Dežela je namreč denar za te šole določila že vnaprej. Kar se Goriške tiče upoštevata porazdelitev številčno stanje dijakov na teh šolah, od vrtcev do srednjih šol.

Na goriškem županstvu se je že sestala svetovalska komisija za šolska vprašanja. Z odbornikom Obizijem in funkcionarji občine je bilo določeno, katšni bodo kriteriji za porazdelitev denarja v prihodnjem šolskem letu. V glavnem bodo obdržali dosedanje, le družinski dohodek proslcev bodo spremenili upoštevajoč inflacijo. Medtem ko bodo otroškim vrtcem dali denar za nakup opreme, oziroma učnih pripomočkov, bodo v nižjih srednjih šolah dijaki lahko dobili prispevke za nakup knjig. Denar bodo dobile tudi šole, v katerih so handikapirani otroci, šole s celodnevno poukom. Pri dijakih višjih srednjih šol, ki bodo zaprosili podporo za dijaško menzo (gre v tem primeru za dijake, ki prihajajo v Gorico iz drugih krajev), bodo upoštevali dohodek družine. Prispevek za kompletni bon bodo

dobili le tisti, katerih družinski dohodek ne presega devet milijonov lir, ki jim je treba dodati še nadaljnja dva milijona na družinskega člana. Polovični prispevek bodo dobili tisti, katerih družinski dohodek je do 16 milijonov lir letno plus dva milijona na družinskega člana. Bon za tisoč lir pa bodo dobili tisti katerih dohodek presega omenjenih šestnajst milijonov lir. V ta namen bodo v Gorici razpolagali s skoro 32 milijoni lir. V celoti bodo v goriški občini za vse te potrebe porabili 119 milijonov lir. V goriškem šolskem okraju bodo imeli na razpolago 229 milijonov lir. Za potrebe slovenskih šol bodo iz te vsote odšteli 24 milijonov lir.

S postopkom o prošnjah za podpore bodo starši dijakov obveščeni ko se bo pričelo šolsko leto.

Štipendije notranjega ministrstva

Notranje ministrstvo je objavilo natečaj za dodelitev študijskih podpor sinovom civilnih uslužbencev uprave za notranje zadeve za šolsko leto 1984-85. Pravila za sodelovanje na natečaju so na ogled na tajništvo goriške prefekture, kjer dobijo zainteresirani tudi ostale informacije stem v zvezi. Tajništvo je odprto za stranke vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Od jutri do nedelje šagra ob obzidju grada v Rubijah

Po uspehah poletnih šagrah v Gabrijah, na Peči, v Doberdobu in v Podgori je sedaj na vrsti poletni praznik v Rubijah. To bo istočasno prvi slovenski poletni praznik v letošnjem avgustu. Prireja ga športno združenje Soča, ki deluje na območju sovodenske občine.

Naslov šagre je Praznik v gradu, saj se bo odvil na dvorišču nekdanjega gradu v Rubijah. Na plakatu, ki je že nalepljen po vseh krajih Goriške je lepa slika nekdanjega rubijskega gradu. Kot je znano je bil grad porušen med prvo svetovno vojno, danes štrlijo proti nebu le ostanki zidov te nekdanje plemiške palače.

Praznik bo jutri, v soboto in v nedeljo. Jutri bodo imeli na sporedu tekmovanje v briškoli. Ker pričakujejo rekorden odziv, kar 128 parov, so kot nagrado za prvo dvojico pripravili kar dva prašiča. Štiri pršute bo dobila druga dvojica, tretje in četrtoplasirani bodo dobili po dva pršuta, sledile bodo še nekatere gastronomske nagrade. Na sporedu bo tudi ples z Novim ansamblom.

V soboto bo ob 20. uri tekmovanje v merjenju moči (braccio di ferro). Zatem bo ples z ansamblom Zvezde z Opčin. Zaključek praznika bo v nedeljo zvečer s plesom in z nagradenjem zmagovalcev turnirja v merjenju moči. Seveda bodo vse tri večere delovali dobro založeni kioski.

izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v avgustu in septembru naslednje visokogorske izlete: 12. avgusta Mangart, 25. in 26. avgusta Grossglockner, 2. septembra Peralba, 16. septembra Sedmera Triglavsko jezero. Pojasnila pri odbornikih društva.

SPD Gorica obvešča, da zaradi nezadostnega števila prijavljenih odpo-veduje izlet v Valcamonica in na jezero Iseo.

Sekcija VZPI-ANPI iz Dola in Jamelj prireja enodnevni avtobusni izlet 18. avgusta na B'ed, Bohinj, Poljuko in Begunje. Vpisujeta Ettore Moro in Alojz Legiša.

Nakazilo deželne uprave

100 milijonov lir doberdobski občini za ureditev okolja ob dveh jezerih

Deželna uprava je nakazala Doberdobski občini 100 milijonov lir za delno izvedbo načrtovane preureditve celotnega okolja Doberdobskega in Sabeljskega jezera. Znesek je deželna uprava odobrila potem, ko je Doberdobska uprava predstavila obširen načrt, ki je strmel ovrednotiti in obnem zaščititi Kraški naravni svet tega dela svoje občine. Z nakazanim denarjem bo občina dala prednost tistim potrebam, ki v prvi vrsti strmi-jo za zaščito rastlinstva in živalstva obeh območij in ureditev najvažnejših stez ter postavitev opazovalnic na najvišjih in najbolj privlačnih točkah.

V jeseni bodo začeli z nekaterimi deli, ki jih Doberdobci že dolga leta čakajo. Oktobra bodo oddana dela za prvo fazo gradnje srednje šole, še prej pa bodo preuredili pritličje osnovne šole, kjer bodo dokončno premestili pošto in zgradili stranišča, ki

bodo služila kot dopolnilo bližnjemu parku. Zdravniško ambulantno, knjižnico in druge urade, ki so v stavbi, kjer bo stala srednja šola, pa bodo začasno premestili drugam. Tudi slednji uradi bodo kasneje našli prostora v pritličju osnovne šole, vendar je treba počakati, ker trenutno občinski proračun razpolaga le z 40. milijoni, kar zadostuje le za prvo fazo popravil. Z novim letom bo stekla tudi gradnja novega dela občinske stavbe, ki se bo podaljšala na Njivco. V prihodnjem letu bo smetarska služba stala občini 24,7 milijona lir, kar je za celih 40 odstotkov več od tekočega leta. Zato bo tudi za prihodnje leto nujen povišek te dajatve in sicer v višini 20 odst.

Na prošnjo predstavnika SSK je bila prenešana na prihodnjo sejo postavka o razdeljevanju podpor domačim društvom in ustanovam. Izjemno je bil le sprejet sklep, da se iz te

postavke nakaže 597 tisoč lir SZ Mladost za nujne potrebe, ki jih to društvo ima zaradi upisa treh ekip v bližajoče se nogometno prvenstvo.

V Podgori podpisi za celodnevno šolo

Rajonski svet v Podgori vabi zainteresirane družine, da vpišejo prošnjo za uvedbo menze in celodnevne osnovne šole v Podgori. Podpise bodo zbiral v ponedeljek, 6. in 13. t.m., od 18. do 20. ure na sedežu rajonskega sveta v prostorih športne palače v Ul. Delle Grappate. Pri podpisu morajo zainteresirani položiti kot jamstvo 30.000 lir.

kino

Gorica

VITTORIA 17.45—22.00 »L'universo erotico di Gerard Damiano«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 20.00—22.00 »Il bacio della pantera«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI Zaprt zaradi počitnic.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

PRINCIPE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Maščevanje uklenjene pesti« in 20.30 »Zakaj se ne bi pobotala, ljubezen.«

SVOBODA 20.30 »Pohiti, zabava se pričinja«.

DESKLE Danes zaprt.

darovi in prispevki

Leopold Devetak (Vrh, št. 49) daruje 50 tisoč lir za gradnjo kulturno-športnega središča na Vrhu.

POGREBI

9.30 Emilia Susa por. Birsia iz splosne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče; 11.00 Giovanni Cociancig iz splosne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče; 11.30 Pietro Orsini iz splosne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče; 13.15 Just Ferletič iz bolnišnice sv. Janeza v cerkev in na pokopališče v Dol.

KD in pevski zbor »Kras« Dol-Poljane izreka sožalje svojcem ob izgubi dragega

JUSTA FERLETIČA

V nedeljo, 12. avgusta začetek lovske sezone

Medtem ko je v teh dneh v središču pozornosti polemika o prireditvi ptičjega sejma, ki prinaša s seboj tudi širše vprašanje ptičarstva, se bo v naši pokrajini čez nekaj dni pričela lovska sezona. Tako predvideva koledar, ki ga je objavil pokrajinski odbor za lov in ki je doslej dovoljeval le selektivni lov na srnjaka. Lov na srnjaka se bo zaključil 15. t.m.

Od 12. avgusta bodo goriški lovci lahko pomerili s svojimi puškami proti 37 vrstam ptičev. Drugi pomembni datumi v letošnji lovski sezoni so sledeči: 9. septembra se bo pričel lov na merjasca in na srnjaka, 1. oktobra na fazana (samca in samico), na podlasico in na srno. 31. oktobra se bo zaključil lov na fazanovo samico in na srnjaka, 11. novembra na kosa, 31. decembra na fazana, merjasca, podlasico in srno.

Lov na zajca bo dovoljen od 1. novembra do 16. decembra. Lov ne nekaterih vrst ptičev se bo zaključil 31. januarja prihodnje leto, datum splošnega zaključka lova (marca 85) pa bo z odlokom naknadno objavil predsednik deželnega odbora.

Koledar lovske sezone predvideva še številne druga pravila za čimbolj urejen potek lova. Naj omenimo nekatera med pomembnejšimi: dovoljen je lov na lisice skozi celo leto za ugotavljanje morebitne prisotnosti pri-čarstvo, medtem ko je lovljenje ptičev dovoljeno v smislu deželnega zakona 39/1978. Lov na morju se bo pričel 18. avgusta in zaključil 10. marca 1985 (za nekatere vrste ptičev

31. januarja). Razen selektivnega lova na srnjaka je lov prepovedan ob torkih in petkih. Za vse, ki ne bodo upoštevali teh in drugih podrobnejših pravil so predvidene denarne sankcije in v hujših primerih tudi odvzem lovskega dovoljenja.

Novi kupci za Alto Adriatico?

Skoraj ne mine dan, da ne bi v tržiški sindikalni kroniki beležili kakšne novosti. Po večini so to zaskrbljujoče novice, včasih pa pride tudi kakšna dobra vest, ki vlije kanček novega upanja. Tako smo včeraj izvedeli, da se neka mešana italijansko - španska družba zanima za odkup tovarne Acciaierie Alto Adriatico, ki je že dalj časa v krizi.

Prav prejšnji teden je deželni odbornik za industrijo Francescutto, med analizo industrijske krize v Tržiču dejal, da je za to tovarno malo upanja za rešitev v krajšem času. Skupina podjetnikov, ki se je zanimala za njen odkup, je namreč postavljala nemogoče pogoje glede prispevkov za obnovo proizvodnje.

Včeraj je bila v tovarni skupščina, na kateri je predstavnik FLM Flavio Snidero posredoval delavcem vest, ki je prišla z ministrstva za industrijo, da se za podjetje zanimajo novi kupci. Treba bo seveda še preveriti njihove namene, vendar — kot kaže, obstajajo dobri izgledi, da bi novi lastniki prevzeli tovarno pred iztekom sedanjega komisarstva uprave.

V Rimu podpisana pogodba o prodaji tovarne SAFOG

V Rimu so dokončno podpisali kupno - prodajno pogodbo o prenosu delnice goriške tovarne SAFOG z državne družbe SOFIN (IRI) na zasebno delniško družbo MELELCO (finančna skupina Cividale). Iz tiskovnega poročila, ki so ga v Rimu izdali ob tej priliki, je rečeno, da gre za finančno operacijo po kateri bodo izvršili koncentracijo malih zasebnih podjetij na način, ki je podoben onim v drugih evropskih državah. Furlanska finančna družba udrži z nakupom nove tovarne leaderski položaj v izdelavi specializiranih kovin. S svoje strani pa državna družba SOFIN urešničuje zamisel o poenotenju služb in odstranitvi tovarn, ki so za njeno poslovanje odvečne.

Kot je znano je bilo o tej spremembi lastništva v Gorici precej govora in polemik v javnih uravah. Končno je bil na deželni upravi, ki je bila posrednik, dosežen sporazum, tudi ob prisotnosti sindikalne zveze. Sprejelo ga je tudi delavstvo v tovarni. V njej je sedaj 160 zaposlenih, ena tretjina jih je v dopolnilni blagajni. Novi lastniki so se obvezali ohraniti sedanjo zaposlitveno raven in tudi investirati v posodobitev tovarne.

Novi prispevki za spremljanje invalidov

Goriško združenje civilnih invalidov (ANMIC) obvešča vse zainteresirane, da je rimska vlada, po vztraj-

nem zanimanju te organizacije, povečala mesečni prispevek spremljevalcem invalidov. Povišali so ga do vsote, ki je bila že prej v veljavi za spremljanje invalidov, ki so taki postali med vojno. Sedaj velja enak prispevek vsem, ki spremljajo vsakovrstne invalide. To je rimska vlada sprejela 17. julija letos, poviški pa veljajo tudi za nazaj.

Od 1. januarja 1983 je torej prispevek za spremljanje znašal 408.700, od 1. januarja 1984 pa 442.200 lir. Notranje ministrstvo bo zainteresiranim v najkrajšem času izplačalo razliko med novo in prejšnjo vsoto.

Objavljene lestvice za šolnike

Včeraj so na goriškem šolskem skrbništvu objavili pokrajinske lestvice za mesta ravnatelja na nižjih in višjih srednjih šolah. Od dneva objave teče rok za pritožbe (deset dni) in hierarhične prizive (trideset dni), na ministrstvo za šolstvo.

Na oglasni deski skrbništva so objavili tudi dokončne lestvice za suplence v osnovnih šolah, v šolskih letih 1984/86 (objavljene 27. julija) in suplence v državnih otroških vrtcih za isto obdobje. Vsi, ki nameravajo vložiti prošnje za časne suplence, morajo do 24. avgusta sporočiti didaktičnemu ravnateljstvu, pri katerem so se prijavili, svoje bivališče. V nasprotnem primeru bodo črtani z lestvic.

Naročnine: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo trbiškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775.265, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

2. avgusta 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Strada De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

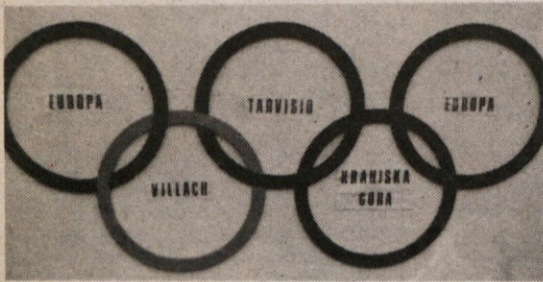
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Govorice o olimpijskih igrah v treh deželah še okrepile prizadevanja

Zanimivi načrti za turistični razvoj Trbiža

Olimpijski krogi z imeni treh sosednjih mest ob tromeji: danes zamisel, pojutrišnjem morda stvarnost

TRBIŽ — Kakor hitro se je razširila govorica o kandidaturi dežel, regij in republik ob italijansko - avstrijsko - jugoslovanski meji, brz so se na Trbižu našli iznajdljivi ljudje: narisali so olimpijskih pet različnobarvnih krogov, vanje zapisali Trbiž, Kranjska gora, Beljak in dvakrat Evropa (krogov je namreč pet) in znak izpostavili pred poslopjem trbiškega turističnega urada, na glavni trbiški cesti, kjer poteka ves turistični (in žal tudi tovarni) promet med Srednjo Evropo in tem delom Italije.

Zamisel vzbuja zanimanje, pa tudi komentarje, kajti od nastanka zamisli do njene izpeljave bo potrebno precej časa, kajti brez širokih soglasij na vladnih ravneh ne bo šlo. In tudi če ta soglasja bodo, bo potrebno še soglasje olimpijskega odbora itd. Največji optimisti pravijo: vse tekmovalne objekte že imamo, če zgradimo še palačo za drsalne športe, smo na konju.

Kakorkoli se bo že izteklo, ideja o tako ugledni mednarodni športni prireditvi na tromeji je tako ambiciozno zastavljena, da predstavlja pravi izziv za toliko oseb, zlasti še za tiste, ki se poklicno ukvarjajo s to dejavnostjo in imajo za cilj, potipati žepe turistov. Svojega zaslužka si ne nadejajo kar čez noč. Turistu hočejo najprej ponuditi svoje usluge, potem pa priti na svoje. Kot obrobno vest na liniji propagiranja Kanalske doline naj omenimo sklep smučarskega kluba Višarje (Lussari), da papežu Wojtili ponudi častno izkaznico tega najstarejšega smučarskega kluba v deželi imenovanega po hribu, kjer je romarska pot posvečena čaščenju Marije in ki jo prvenstveno obiskujejo slovenski romarji. Ko je vozila še

stara nihalka, zaslužka družbi niso prinašali smučarji, ampak romarji med poletnimi meseci.

Tega dejstva se zaveda tudi sedanja družba in zaradi tega gradi na Višarje, vzporedno ob stari in neuporabni žičnici, novo krožno žičnico s kabinami po šest oseb, izoblikovanimi po zamisli Pininfarine.

;) poteku gradnje smo v tem časniku že poročali. Kdor pa je bil na izletu v Ovčji vasi, je mogel pri spodnji postaji nekdanje žičnice videti razstavljeno kabino nove krožne vlečnice.

Pa ne samo zaradi religioznih vzgibov, tudi zaradi bolj zemeljskih razlogov se vlagajo na Trbižu veliki kapitali in turistične zmogljivosti, v smučarske naprave, hotelske kapacitete, turistična naselja, trgovine. Naselje »Camporosso 2.000« nevdružno gradijo, dasiravno je na tržišču še vedno veliko neprodanih stanovanj. Kakor se vse vidi, je dežela usmerila precej svojih kapitalov v ta kraj. Tudi zasebniki so Trbiž vzeli na muho. Govori se, da je postal delničar družbe Lussari tudi tisti Mazza, ki je kupil Zica in je že poprej, brez kakega posluha za nogomet, »proizvedel« prvotigaško ekipo (in s tem zaslužek), enako kot je to dosegel s svojo belo tehniko poznano pod imenom Zanussi.

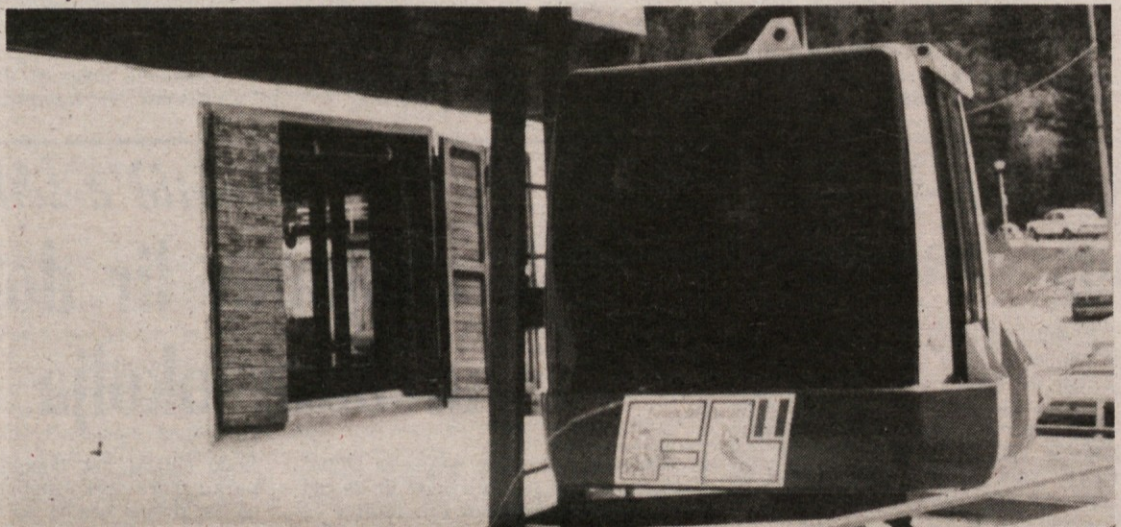
Potemtakem posli! Veliki posli! Trbiž bo sicer z izgradnjo avtoceste z Avstrijo nekaj izgubil, pridobil pa bo mir in z mirom morda tudi lepši videz, bolj urejene trgovine, kar bo vse skupaj sodilo v visoko turistično ponudbo. Če bo tako, potem sploh ni drzna zamisel o izvedbi zimskih olimpijskih iger ob tromeji.

Prepričani smo, da bodo tisti, ki vrtijo denar in izgrajujejo zimske turistične naprave in oni, ki predlagajo enotno vozovnico na žičnicah za vse tri sosednje kraje, Trbiž, Kranjsko goro in Beljak, da vsi vlagajo ogromna sredstva v velika naselja, vsem tem naprom kot skupni imenovalac pa predstavljajo pripravo na olimpijske igre.

Toda, bi rekel naš prijatelj Salvatore Venosi, sodelavec našega raziskovalnega zavoda v Kanalski dolini, kje pa smo tu mi? Kaj bo z našo zemljo, kaj z našimi ljudmi? Bodo našli zaposlitev in kakšno? Bo župnik na Višarjih Slovenec, domačin, kot je bil do nedavna?

Pa še bi lahko razmišljali z njim. Nekoliko počitniško, nekoliko pa zato, da tudi po počitnicah ne izgubimo nekaterih stvari izpred oči.

GORAZD VESEL

Družba Lussari je v Ovčji vasi dala na ogled kabino krožne vlečnice izdelano po načrtu oblikovalca Pininfarine

Zaradi nemarnosti kirurga ne bo mogla več zanositi

RIM — Finska državljanka Ritta Ritvanen mogoče ne bo mogla več zanositi zaradi operacijskih posledic. Ritvaneneva se je v maju leta 1981 zatekla v kliniko zaradi izvenmaternične nosečnosti v levem jajcevodu. V kliniki »Nuova regina Margherita« so ženski ugotovili izvenmaternično nosečnost in desnem jajcevodu in kirurg dr. Eugenio De Sole jo je tako operiral. Po operaciji so Ritvanenevo odslovili iz klinike, vendar se je morala po mesecu dni zaradi nadaljnje krvavitve zateči v helsinško kliniko. Tu so ji ugotovili nosečnost v levem jajcevodu in jo operirali. Ritvaneneva se je vrnila v Italijo in na sodišču zahtevala odškodnino za »nepredvidnost, nemarnost in neizkušenost« dr. De Soleja. Prof. Silvio Marli, ki je bil odgovoren za zdravniško preiskavo, je ob sodil dejanje dr. De Soleja, ki je izhajalo iz nemarnosti ter dodal da bo Ritvaneneva zaradi poškodb,

Poprečna turistična sezona v Italiji

RIM — Čeprav letošnja turistična sezona v Italiji ne bo dosegla rekordne ravni izpred dveh let, je turistični delavci ne ocenjujejo negativno. Po podatkih, ki jih je včeraj objavila »Fiatvea«, je bil v juliju turistični promet za približno 3 od sto manjši kot lani, toda v avgustu bi morali biti hoteli in penzioni povsem zasedeni, poleg tega pa več znakov kaže, da se bo letošnja turistična sezona zavlekla tja do oktobra, če bo vreme količjak naklonjeno.

V juliju so italijanski turistični delavci pogrešali predvsem nemške turiste, zmanjšalo pa se je tudi število francoskih, švicarskih in angleških turistov. Po oceni »Fiatvea« do tega padca ni prišlo zaradi preusmeritve mednarodnega turističnega prometa, temveč zaradi gospodarske krize. Zanimiv je podatek, da padca niso

občutila toliko mesta, kot so Rim, Firenze in Benetke, kolikor Apulija, Kalabrija ter Sicilija.

Včeraj pa je ministrstvo za turizem objavilo zanimivo poročilo o italijanskem turizmu. Poročilo se nanaša na podatke iz leta 1982, nekatere osnovne ugotovitve v njem pa prav gotovo veljajo tudi danes. Iz poročila izhaja, da si vsaj 4 dni počitnic na leto privoščijo 42,8 odstotka Italijanov. V pretežni meri gre za podjetnike, višje uradnike, svobodne poklice in neodvisne delavce iz severne in srednje Italije.

Iz poročila nadalje izhaja, da kar 94 odstotkov italijanskih turistov preživi počitnice v Italiji in da torej potuje na tuje le 6 odstotkov izmed njih. Večina Italijanov gre na počitnice z osebnim vozilom: 67,7 odstotka uporabi svoj avtomobil, 8,2 odstotka pa se v počitniške kraje pelje v avtomobilih sorodnikov in znancev.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu

(8.) Zvitorepec in Trdonja

Preiskava o železniški nesreči

LONDON — Postaja čedalje bolj verodostojna domneva, da je prav prisotnost krave na železniški progi povzročila katastrofo, v kateri je v ponedeljek 13 ljudi izgubilo življenje, ko se je potniški vlak na progi Edinburg-Glasgow iztiril.

Preiskovalci so zaslišali strojevodjo vlaka, ki je vozil na istem odseku le nekaj minut prej. Slednji je povedal, da je tudi sam videl kravo, ki se je potepala v bližini železniške proge. Ko je privozil do prve postaje, da bi obvestil o nevarnosti, je do nesreče že prišlo. Sedaj skušajo ugotoviti, kako je krava sploh prišla do proge, saj je slednja ograjena z visoko žično ogrado.

Ministrstvo za prevoze sedaj proučuje možnost, da bi prepovedali priključevanje lokomotiv k repu kompozicij (kot v primeru potniškega vlaka, ki se je iztiril), ker je to najbrž nevarnejše.

Z goloto zoper inflacijo

VARŠAVA — Poljski žepni in stenski koledarji so bili tradicionalno opremljeni z bukoličnimi prizori ali pa s slikami svetnikov in so šli kaj slabo v denar. Pred dvema letoma pa je majhna zasebna tiskarna začela prodajati, po zahodnem zgledu, koledarje, katerih strani so krasile gole lepoticke. Zabeležili so uspeh, kakršnega v zgodovini poljskega založništva ne pomnijo.

Letos se je za nekaj takega odločila tudi državna založniška hiša »Interpress«, ki je dala natisniti v NDR kar dve vrsti takih koledarjev: na gladkem papirju je na ogled 12 lepih deklet, ki ne skrivajo prav nič. Gre za koledarje za leto 1985, kljub temu da smo komaj v začetku avgusta, pa so koledarji že pošli in jih bo treba spet natisniti.

BRANTFORD — Stuart Kelly je živel kot milijarder samo 6 mesecev. Sredi januarja je namreč zadel prvo nagrado 14 milijonov kanadskih dolarjev, skoraj 19 milijard lir na kanadski državni loteriji, včeraj pa ga je odnesla neozdravljiva bolezen. Kelly in njegova žena Lillian, ki nimata otrok, sta polovico svojega dobitka razdelila svojcem in dobrodelnim organizacijam.

SYDNEY — Šef policije v zvezni državi Victoria je med svojim predavanjem na nekem seminarju priporočil ponovno uvedbo telesnih kazni v šoli in v vojski, kot edino rešitev za preprečitev mladinskega kriminala. Deset udarcev z bičem po hrotu, pravi, ni nikoli škodilo nikomur, je zaključil šef policije.